

תשורה ומזכרת

משמחת הנישואין
של

החתן הת' הרב שמחה לוי יצחק שיחי'
עב"ג הכלה המהוללה מ' רחל לאה שתחי'
ווייטמאן

יום שני, י"א אלול ה'תשס"ו
בורלינגטון, ורמונט

תוכן העניינים

5.....	פתח דבר
10.....	הרה"ח הרה"ת ר' יהודה לייב רסקין ע"ה
20.....	נאומו של שליח.....
	דברים שהשמייע סב הכלה הרי"ל רסקין בכינוס השלוחים תשס"ב
22.....	פרשת תרגום ספר התניא לערבית.....
30.....	לזכרו של סב החתן הו"ח עוסק בצ"צ וכו' ר' חיים ציפעל ע"ה.....
	קווים לדמותם של האחים ציפעל ופעילותם למען חב"ד
39.....	מענות שקיבלו הורי החתן
	בית חב"ד הפרטי, בית חב"ד הכללי ברזיל והתפוצות
54.....	מאירועי חודש תשרי ה'תשל"ג כפי שתוארו בכתב ע"י אבי הכלה.....
	הרה"ת ר' יצחק רסקין
58... ..	קשר חם ומוזחד של כ"ק אדמו"ר זיע"א והגאון רבי שלום משאש ז"ל

עריכה והפקה:

רח' בן גוריון 1388/3
קריית מלאכי 83036
טל: 08-8502771
פקס: 08-8502772
e-mail: chozak@015.net.il

ב"ה

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן התמים הרב מ' שמחה לוי יצחק שיחי, עם ב"ג הכלה המהוללה מ' רחל לאה תחי, ביום השני י"א אלול* התשס"ו.

בשמחה ובטוב לבב ולאות תודה והוקרה, הננו מכבדים בזה את כל הנוטלים חלק בשמחתנו, ולאילו אשר שלחו את ברכתיהם מרחוק, בתשורה - לאור תהוג בשנים האחרונות (מיוסד על הנהגת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע בחתונת כ"ק אדמו"ר ז"ע) - הכוללת מכתבים וכן מענות, צילומי כ"ק וכן מסמכים השופכים אור על הקירובים להם זכינו וכן אבותינו מכ"ק אדמו"ר בקשר לעבודת השליחות אשר על חיילי צבאו אנו נמנים בבראזיל וארה"ב וכן מרוקן.

כמה מעלות טובות בהוצאתם לאור של תשרות מעין אלו אשר מחד מטרתם להגביר אצל כל הקוראים את אור וחום ההתקשרות לנשיאינו תורתם והוראותיהם אשר כולא חד (כלשון כ"ק רבינו במכתבו המפורסם מט"ו בשבט תשי"א).

ומאידך, "תשורה" זו תקרא לחתן ולכלה ולצאצאיהם כל ימי חייהם "הביטו אל צור חוצבתם ואל מקבת בור נוקרתם" (ישעי' נא, א) שתעודדם ללכת בדרך זו, להצטרף לעבודת השליחות, להאיר את העולם ולתרום חלקם ב"לתקן עולם במלכות ש-ד-י".

התודה להוצאת "חזק - יוזמות חינוכיות והוצאה לאור" על עריכת החומר וההפקה הנאה.

ואנו תפילה שבמהרה בימינו ממש נזכה לשמוע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה כזו, כי תקייים תפילתנו ובקשתינו אויף זעהן זיך מיטן רבין דא למטה נשמה בגוף והוא יגאלנו.

בשם המשפחות
בברכת כתיבה וחתימה טובה

יצחק רסקין

יוסף דוד ווייטמאן

* יום נישואי כ"ק אדמו"ר מוהרש"יב ני"ע בשנת תרל"ה.

מוסד חינוכי טרוטרטאן
 ליובאוויטש
 770 אישטעטן פארקייט
 ברוקלין, נ. י. 11231

RAHM MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N. Y. 11231
 487-9250

ב"ה, נ"ק מנ"ה חש"ה
 ברוקלין, נ. י.

הרה"ח הרה"ח אי"ה נ"ה קודש ב"ה
 מנ"ה יוסף דוד שי"

שלום וברכה!
 מאמר הנני קבלה כמ"הו"ח והמנצ"ה זצ"ל,
 ודבר בעל -
 באג מסביבות לע"ק נחמו נחמו עמי חסדא עמי
 - קייבט סיהרא באשלומו -
 ולא מיר יו"ט לישראל כמ"ה באג מו"י,
 ושנה תקלה,
 ה"ש סעכט" יקרא בעק רצון על הציון הק"י.

נברכה שטי"ה ימלא ימי
 הירוגה סטורע ונבעל ומלך יחז"ק
 בעמל ובדומם סטורע ובעל
 ובברכה - בעש ליום צולרתו
 ליבא תולדת בני י"ה

מוסד חינוכי טרוטרטאן
 ליובאוויטש
 770 אישטעטן פארקייט
 ברוקלין, נ. י.

RAHM MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N. Y. 11231
 487-9250

ב"ה, אסר חש"ה חש"ה
 ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"ה נ"ה קודש ב"ה
 מנ"ה יוסף דוד שי"

שלום וברכה!
 נקמה על התורעה אשר גזלו לם בן
 לעול טוב,
 חב ימ"ר בחש"ה שייכניסומו לבריתו
 של אברהם אבינו, וכעש שייכניסומו לברית בן
 יכניסומו למורה ולמנהיג ולמנהיגים טובים,
 ויגדלו ביהר עז זוג"י מ"י מןן הריב"ה.

נברכה פול טוב

דסקיו - בורלינגטון

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Luhavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213
493-9250

מחם מענדל טניאורטאחן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בי"ח, כ"ג שבט תשמ"ו
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א בוי"ג עוסק בצי"צ
מוה' יצחק ע"י

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולדה להם בת למזל טוב

תנה ימיר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוגי ת"י
לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

- ידוע מכ"ק אדמו"ר (מהרשי"ב) נ"ע, אשר
מנהגו הוא לאמר גם בלידה בת לתורה ולחופה
ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכה י"ז א) נשים
במאי זכיון באקרובי כו' באמנוי כו' ובטרין כו'.

ברכה מזל טוב!

הרה"ח הרה"ח ר' יהודה לייב רסקין ע"ה

הרה"ח הרה"ח ר' יהודה לייב רסקין, סב הכלה, נולד בשנת תרצ"ג לאביו הרה"ח ר' יעקב יוסף ואמו מרת דרויזא, כבר מגיל צעיר השרישו ההורים בו ובאחיו חינוך חסידי על טהרת הקודש. בהיות התינוק יהודה לייב בגיל שנה, עברה המשפחה להתגורר בלינינגרד בה גרו אז רבים מאנשי.

הם היו ארבעה אחים ואחות. מענדל הבכור, צביה (לימים התחתנה עם הרה"ח ר' דוד ברוומן ד"ל), דוד, שלום בער ויהודה לייב.

האב לא נתן בשום פנים ואופן שילדיו ילכו ללמוד ב"שקולע", ושכר מלמד שלימד את הילדים בביתו. יחד עם עוד ילדי אנשי.

כמו רבים מאנשי באותה תקופה, הוריו השיגו מכונות אריגה וסריגה (טריקוטאז) ובהם עבדו בבית בלי צורך ח"ו לחלל את השבת.

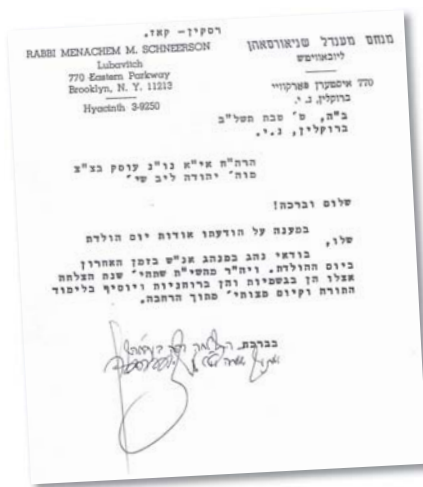
הר' יעקב יוסף שהיה מוהל במקצועו, היה מל מידי פעם תינוקות בחשאי, הרחק מעיניים זרות. הוא גם ידע את מקצועו השחיטה, ולעתים היו מגיעים יהודים לביתו וביקשו ממנו שישחט להם עוף.

באווירה כזו של מסירות נפש, גדל לייב הצעיר - והיא זו שהעניקה לו לימים את הכוחות לעמוד שנים ארוכות בחזית הפצת המעיינות בדור השביעי.

לאחר פלישת הגרמנים לברית המועצות, הם הגיעו עד פאתי לינינגרד. מטוסים של חל האוויר הגרמני הפציצו את העיר ללא רחם מנגד ערכו מצור על העיר, כך שלא ניתן היה להם להכניס לעיר מוצרי מזון. הרעב הנורא נתן את אותותיו בעיר העניקה, ורבות אנשים נפלו ברחובות העיר נפוחי כפף באין להם מושיע. רבים נהרגו גם בגלל ההפצצות המאסיביות. גויות התגלגלו כאבנים שאין בהם חפץ.

רק בני המשפחות היהודיות, ובעיקר החרדים לדבר ה', היו מביאים את גופות יקיריהם אל חצר בית הכנסת הגדול, ומשם היו מובאים בקבורה בקברי ישראל.

מיד עם התחלת ההפצצות על לינינגרד, החלה בריחה המונית מהעיר. שלטונות העיר יעצו

לאזרחים
לברוך לתוך המדינה. השלטונות העמידו לרשות האזרחים
רכבות כדי שיוכלו לצאת מהעיר, דרך הגשרים המרובים שחיברו אותה אל מעבר לנהרות.

המטוסים הגרמנים הסתערו בשצף קצף על הגשרים הנעקקים שחיברו את העיר - אל מעבר לנהרות שמקיפים אותה, והפציצו אותם בחמת זעם במטרה לנתק את העיר ממקורותיה - וכך תאלץ להיכנע ואמנם תוך פרק זמן קצר יחסית, הצליחו הגרמנים להרוס כליל עשרה גשרים, כשרק גשר אחד נשאר לפליטה, ראשי מועצת העיר האיצו בתושבים לעזוב את העיר במהירות האפשרית, כל עוד ניתנת האפשרות לנסוע דרך הגשר היחיד שנשאר שלם. כוחות האוויר הסובייטים הגנו עליו בחירוף נפש, למען לא יושמד גם קרש ההצלה האחרון.

מועצת העיר הודיעה לכל האוכלוסיה על מתן כרטיסי נסיעה לרכבת היוצאת מלנינגרד. למטרה זו העמידו השלטונות רכבות במידה מספקת, ימים ולילות עמדו אנשים בתור כדי לקבל כרטיסי נסיעה.

י 1 ד

שלישי, ג' באלול תש"א, היה היום האחרון בו ניתן היה לעזוב את לנינגרד. משפחות רסקין התיישבו מלהשיג כרטיסים. לפתע נכנס אחד השכנים ואמר לר' יעקב יוסף: "קיבלתי כרטיסים לרכבת ממקום עבודתי, אולם בני לוחם כעת בחזית לנינגרד ואיני רוצה לעזובו, קח את הכרטיסים וסע..."

ההלם והשמחה שימשו בעירובוביא. אזרחים חיכו במשך יממות כדי להשיג כרטיס והנה גיעו כרטיסים בנס מופלא מאת הבורא ית'...

הילדים וההורים ארוז מעט מיטלטליו ומיהרו ל"ווגול". בתחנת הרכבת כבר היו אלפי אנשים שציפו לצאת את העיר. בכל רכבת היו כשמונים קרונות, ומיד כאשר יצאה רכבת לדרכה - הגיעה רכבת נוספת שקלטה לתוכה אלפי נוסעים, ודורה לדרכה למעמקי המדינה.

מיד לאחר שהרכבת ובה משפחת רסקין חצתה את הגשר, הצליחו הגרמנים להפציצו ובכך ניתקו את לנינגרד מכל קשר עם העולם הגדול.

אחרי חמש-עשרה יממות של טלטולים ותלאות הגיע הרכבת לאומסק שבסיביר. בימים

כתיקונים

נמשכת נסיעה כזו מספר יממות בלבד, אך בעתות חירום אלה ארכה הנסיעה זמן ארוך ביותר. בני משפחת רסקין הגיעו לאומסק לפני ראש השנה, ובה שהו למעלה משבועיים.

מאומסק המשיכו בני המשפחה ברכבת לנבוסיבידסק ומשם קיוו לנסוע לאלמא אטא בירת קזחסטן. האב ר' יעקב יוסף קיווה שבאלמא אטא יהיה קל יותר למצוא דירה ומקור פרנסה.

לאחר טלטולי דרך קשים, עצרה הרכבת באלמא-אטא. רק לאחר תלאות נוספות שנמשכו מספר שבועות, הצליחו לעזוב את תחנת הרכבת ולהכנס העירה. בתחילה התגוררו בבית ששימש כרפת ולאחר תקופה קצרה עברו לגור בדירה בעיר, שם פגשו כמה מאנשי משפחות וילשנסקי, רבינוביץ ועוד.

כעבור שנים פגשו בעיר את רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל, אביו של כ"ק אדמו"ר נשיא-דורינו, שהגיע ממקום גלותו בצ'אלי שבקזחסטן. ר' יעקב יוסף ובניו, ובהם גם לייבל, היה קשר עם רבי לוי יצחק, ואף זכו לשמש, בחודשים האחרונים לחייו בעלמא דין.

לאחר המלחמה, יצאה משפחת רסקין מרוסיה באמצעות דרכונים פולניים מזויפים. לאחר שהות ממושכת באירופה, הגיעה המשפחה לארץ הקודש בשנת תש"ט.

לאחר עלייתם, ליביל שהיה בחור עדיין, נכנס ללמוד בישיבת 'תומכי תמימים' בפרדס בלוד תחת הדרכתו של המשפיע הרב'ח ר' שלמה חיים קסלמן.

לקראת חודש תשרי תשי"ד, אחרי מאמצים רבים ועקשנות בלתי פוסקת, זוכו לעידוד מסוים מהרבי עצמו, זכה להגיע לרבי בפעם הראשונה, ותחת צל האמונה הסתופף עד חתונתו עם זוגתו תבלחט"א מרת האדא רייזל תחי', בתו של החסיד ר' חיים הלל אַזימוב. גם פנישתו עם רעייתו לעונד היתה רק לאחר הוראה מפורשת מהרבי.

לפני חתונתו קיבל הצעת עבודה מישיבת 'תומכי תמימים' בנוארק. ר' ליביל השיב כי אינו מסכים לקבל כל הצעה לפני שקיבל הוראה 'מלמעלה'. אחד מראשי הישיבה שנכנס ליחידות שאל על כך את הרבי, אך לא קיבל תשובה ברורה.

למחרת נקרא ר' ליביל לחדרו של המזכיר הרב חדקוב, אשר אמר לו: "טוב עשית שלא השבת, משום שאצל הרבי שמורה הצעה אחרת עבורך, ולכן אם יפנו אליך שוב, אמור להם שתחשוב על כך".

באסרו חג שבועות תש"כ, שוב קרא לו הרב חדקוב ואמר לו: "מכיון שאמת שאתה מחכה להוראה מלמעלה, הריני מודיע לך שהרבי מעוניין שתיסע בשליחותו לאחת המדינות בצפון אפריקה - תוניס או מרוקו, האם אתה מסכים?" ר' ליביל השיב כחיל נאמן: "בוודאי שאני מסכים".

בו במקום לחץ הרב חדקוב על האינטרוקום שקישרו עם חדרו של הרבי, ובנוכחותו אמר: "הוא נמצא כאן, והוא מקבל על עצמו".

דקות אחדות לאחר מכן יצא הרבי מחדרו ונסע לאוהל...

באותה תקופה, נסיעה למדינות אלו נחשבה בגדר סכנה רבה. ר' לייבל עצמו סיפר לימים "בשבת שלאחר מכן, כשיצאתי מהמקווה בדרכי ל-770, פגשתי באחד מזקני החסידים ששמע על נסיעתי, והלה שאל אותי "איך אתה מסכים לנסוע למרוקו, שהיא מדינה ערבית עוינת את תושביה היהודים?" ענית לו: "הרי הודעתי לרבי מראש שאני מוכן לעשות כל מה שיווה לי. כעת הרבי עצמו ביקש שאסע למרוקו, ואם כן, מה מקום לחשש? הלה המשיך להתווכח עמו, בעודם צועדים ל-770.

באמצע הדרך, מישהו שעמד מולם מרוקו, סימן להם משהו, אך הם לא שמו לבם לזה, והמשיכו ללכת. כשהגיעו לקטע המדרכה שבחזית 770, הבחינו בדמותו של הרבי עוקפת אותם מימין ופונה במהירות ל-770. מאוחר יותר סיפר הרב חדקוב לר' לייבל, כי הרבי שמע את שיחתם והוא נהנה מתשובותיו, והוסיף שכך צריך לנהוג כשמקבלים הוראה מהרבי – לציות בלי 'חוכמות', וגם להשפיע על אחרים שיהגו ברוח זו.

כך זכה, אפוא, שהרבי בחר עבורו את מקום שליחותו קסבלנקה מרוקו.

זמן קצר לאחר חתונתו שהתקיימה בצרפת (בה הספיק לפעול גדולות ונצורות באותו פרק זמן – כפי שהרבי העיד באיגרתו) נסע עם זוגתו הצעירה לקסבלנקה שבמרוקו. הוא הצטרף לצבא השלוחים שחיו כבר במרוקו (בניהם: הרה"ח ר' מיכאל ליפסקר (ד"ל) ו-יבדל לחיים טובים וארוכים – הרה"ח ר' שלמה מטוסוב שי, הרה"ח ר' שלום איידלמן שי (הנמצא שם עד עצם היום הזה) ושם עמד על משמרתו בנאמנות. בין השאר עמד בראש מרכז 'זפרצת' ליובאוויטש. ניהל את מוסד 'בית רבקה', ועוד. הנקודה המרכזית בעבודתו היתה לקרב יהודים לחסידות ולקשרם לנשיא-הדור. בין השאר הופצה על ידו תמונת הרבי באלפי עותקים עד שמכונני מחקר דיווחו פעם שאצל 90% מיהודי מרוקו תלויה בביתם תמונתו של הרבי מליובאוויטש...

חיוניות חסידית, התלהבות ואומץ רב אפיינו את עבודתו אותה עשה בנאמנות במשך 44 שנים.

באור ל"א אייר תשס"ד השיב נשמתו ליוצרה (אחרי שנה וחצי של מחלה קשה ומייסרת) ונטמן כבוד בבית החיים של אגודת חב"ד שבני.

זכה לדור ישרים מבורך:

בנו הרה"ח ר' יצחק זוגי זיסר תחי' - הורי הכלה שתחי' שלוחים בברלינגטון, וורמונט, ארה"ב.

בנו הרה"ח ר' מנחם מענדל זוגי שרה תחי' , שלוחים במונטריאול, קנדה.

בנו הרה"ח ר' צבי הירש (הירשל) זוגי שטענה תחי' , מנהל מתיבתא חב"ד במונטריאול, קנדה.

בתו מרת אסתר ובעלה הרה"ת פסח שיחי' שפערלין, שלוחים במונטריאול וועסט, קנדה.

בתו מרת חנה ובעלה הרה"ת משה שיחי' ווילנסקי, שלוחים בפורטלנד מין, ארה"ב.

בתו מרת דבניה ובעלה הרה"ת אריה לייב קארץ, שלוחים בלוס פילעס - לוס אנג'לס, קליפורניא, ארה"ב.

מחוס טעור' שטאטסמאן
ליבאנטיש
שטאט שטאטן פארקייט
ברוקלין, נ. י.
בית, יום רשתי' פ' 1101,
פי גוטס, 20, יום המלכות הארצי, י"ל,
פ' 1101, ג'.

KARL MENACHEM M. SCHNEERSON
Lehmann
270 Eastern Parkway
Brooklyn N. Y. 11231
493-9280

הרה"ח הרה"ת אי"א בייב רסקין ע"ה ב"ה
הרה"ח יהודה לייב ע"ה

עלום וברכה
הבנתי ושמעתי, ואני, ואבינו עשויים יחלה משמלות לנבנו לטובה בגי"ר,
כיום בשעת המלכות הארצי, לשי"א בנים שום, בחייל ובאחי"א, שני נשע"ה לאגרום
אחרי שנת, ליבית בריבוקה למה למה ולרועם אחריהם, ארץ אשר חסיד עיני' פי' אלמך נה פוזית חסנ' וע'
כאמנתי בולגו כאמר, עברי הקטנת המלכה פיה, כהרואה הארצי, קבלה מצוד עשה על ואתנב
לעז כבוד,
ובשתי המפורד המלכה על פמשים בכל יום, את עמ' דוד עגור חסרה תעמית ב"ה, נאמר לזמן
עוד יגיד כל פיה, ובתפארת אלי,
דבר פי' אלעזר כנכר יפוצל ב"ה ונתנב המנוחה ללבו ביהר ב"ה ונתנב ע"ה כשנב לע"ה
בחסמים -
וימכני ימים אלה ילמינה ימים טובים ימים ששון ושמחה,
וזרייהם בעשינה (מורד ובפזת - רבזה פיה) וקבוצתנו (תפלת) בכלי, וכלימוד פנימיות
המורה: וזוהי ב"ה פני, המיוזיל וכ"ה בשט' נוכפי שמאיר אלמירד הרשי"ה,
מורד ונביא האגולה הממורה והמליטה - גאולת העם בעליומה, מארץ בעליומה ומוחסי' א'
בעליומה - באופן המשינה וארץ עם עניי ש"א,
והמליטה אפורה חסן: אלמירד עמ' נבני עליון כולעם,
והמשינה עינינו - עם הנבט - ב"ה המורה, פחד אר"ה כוננב ע"ה, ביהמ"ש הנבטי,
בבית

2.3
הרב דגם שמואל אפר תני"ש, מיידי' בחיבור ליום הממלכות הארצי, נכתבו הוא בכל ימות
השנה, אלא שיום המלכות הוא, רשע ומוסיף כח כחם וכ"ה - ובדוגמת זכר ל"ה"ם הממ"ש וה"ה"ב
הוא בכל ימות השנה.

מזנו חנוך טראוסמאן
יחסי
טל ארבעת פסיקה
בתיק 213

ב"ח, י"א ניסן ה'שמ"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ת איה"ל וי"א קוסט בע"מ וכו'
פז"ל נמורה ללב ע"י

שלום וברכה!
הרה"ת רח"ל נקבעה
ולרצות ה' ה'שפ"ח, וכן חידושי, חס
עלינו ועל כל ישראל לרוב, הנני בזה להביע
במבט איש פני רשע ודמיון ספיד, חירות
מזאת בנס ודמיון ברז - בכל דבר הסכס
עזרת ה' נסתת בספר רבי.
ולחסיך חירות וספת לוי מימי כל העת
כ"ח.

בכרת עזרת השם, כמורה עלינו מורשתו
מורת איים, חרי רח"ל כ"ל עניי השם וכספן כל
חיות וכל הילת, וספ שפטר בכל דבריו רעו.

בכרת ה' וי"א וי"א וי"א וי"א
וה' וי"א וי"א וי"א וי"א

וכל הסדר המורגבוט אל המ"ח שוסמון
מורג על העיני.

הני עמכ' יצאנו רצון על ידו כ"ח חרי
אמריי ונעולתה נבניי זויי.

מזנו חנוך טראוסמאן
יחסי
טל ארבעת פסיקה
בתיק 213

ב"ח, י"א ניסן ה'שמ"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ת איה"ל וי"א קוסט בע"מ וכו'
פז"ל נמורה ללב ע"י

שלום וברכה!
הרה"ת רח"ל נקבעה
ולרצות ה' ה'שפ"ח, וכן חידושי, חס
עלינו ועל כל ישראל לרוב, הנני בזה להביע
במבט איש פני רשע ודמיון ספיד, חירות
מזאת בנס ודמיון ברז - בכל דבר הסכס
עזרת ה' נסתת בספר רבי.
ולחסיך חירות וספת לוי מימי כל העת
כ"ח.

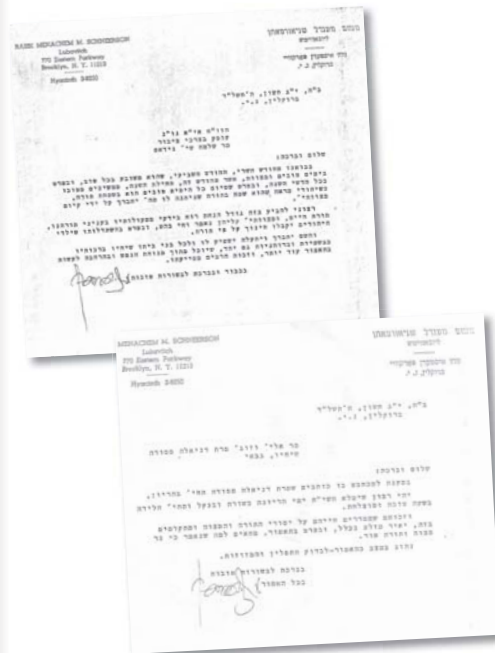
בכרת עזרת השם, כמורה עלינו מורשתו
מורת איים, חרי רח"ל כ"ל עניי השם וכספן כל
חיות וכל הילת, וספ שפטר בכל דבריו רעו.

בכרת ה' וי"א וי"א וי"א וי"א
וה' וי"א וי"א וי"א וי"א

וכל הסדר המורגבוט אל המ"ח שוסמון
מורג על העיני.

הני עמכ' יצאנו רצון על ידו כ"ח חרי
אמריי ונעולתה נבניי זויי.

הרה"ח תה"ת ר' יהודה לייב רסקין ע"ה

הרבי משגר שני מכתבים באמצעות הרב רסקין ליהודים במרוקו.
(המזכיר הר"ג מינדל מבקש מהרב רסקין "ודיע ללאן הממשל העניינים, ות"ח מראש")

נאומו של שליח

דברים שהשמיע סב הכלה הרה"ח
ר' יהודה לייב רסקין בכינוס השלוחים תשס"ב

... כעת אחים יקרים שלוחי המלך, ברצוני להוסיף כמה מילים לאור המצב שנוצר כתוצאה ממה שאירע ביג תמוז, מוטלת עלינו אחריות להתחזק להמשיך תפקידינו ובפרט שלוחים שהרי אנו הבנים של הרבי אשר מחד מבחינה רוחנית הוא נמצא כאן והוא חי וקיים ועלינו להתבונן בהענין דאשרינו מה טוב חלקינו, שזכינו להיות שליחי המלך, כמו שמובא בחסידות, כשם שצריכים לדעת החסרונות כך צריכים לדעת את המעלות, שהרי יש בו בשליח כוח המשלח והעיקר בפועל להתמסר להמשלח, מאידך, מכיון שבעיני בשר אין אנו רואים את הרבי הרי עלינו לגלות בעצמנו את המוחות הנעלמים שיטנם לנו, ומי יודע אם לא ניתנו לנו במיוחד לתקופת ההעלם הלו.

ברצוני לשתף אתכם בכמה אירועים שנחקקו בזכרוני:

כשהיתה מלחמת ששת הימים אלפי יהודים ברחו ממרוקו, מישהו ממשפחות השלוחים שבמרוקו כתבו לרבי אולי כיון שהמצב שם מסוכן שהם נמצאים בגוב האריות אולי גם הם יסעו משם. המענה של הרבי "די שלוחים וועט ניט שאטען" וכל היהודים הם שלוחים דהשלוחים.

עלינו לדעת שליח הוא בעה"ב בעירו ובמדינתו. הי' פעם שבשעת לילה מאוחרת, עברתי ברחוב, איש לא נראה ולפתע קבוצה של ערבים, שלפו סכינים והחלו לרדוף אחרי, התחלתי לצעוק "רבי העלף מיר" [רבי עזרני], ואתם רואים שאכן הרבי הצילני, בחסדי השם יתברך.

בסוף חודש תשרי תשמ"ה זוגתי חזרה למרוקו לתפקידה ואני נשארתי עוד כמה ימים כדי להשתתף בשמחת ה"ווארט" של בני מ"מ שי' (שעתה הוא בשליחות במונטריאל) קיבלתי טלפון מזוגתי אשר סיפרה כי כשפתחה דלת ביתנו מצאה פתק על הרצפה שכתוב: רסקין, אל תחזור הביתה כי אחרת נהרג אותך, ובפתק הותירו סימני דם.

כשקיבלתי את הידיעה הזאת כתבתי פתק לרבי להודיע מה שקרה והוספתי שה שאני כותב זה רק הודעה, אבל חוזר למרוקו והנני חושב שזה שום דבר והנני חוזר למרוקו כפי התכנית שהי' ושאוזה לבשר בשריט. במשך חצי שעה קבלתי מענה והרבי שירטט זה שום דבר וכדאי תיכף ומיד להודיע לראש הקהילה. לא חשוב לפרט כאן הפרטים אבל העובדה שנשארתי בחיים ולא התפתייתי לעצת היצר שתיגרם חלילה חלישות בהשלחות ח"ו.

התרחשו עוד סיפורים רבים במשך שנות שליחותינו אבל אני באתי היום לספר לאחי ורעי השלוחים שהרבי עמנו אמנם דבר זה הוא זכות, אך בד בבד מהווה אף חובה שעל השליח לדעת את גודל האחריות שלו.

ואסיים בעוד זכרון, ענין פרטי ויכול להיות שזה הוראה לרבינו: הושענא רבא תשנ"ב חל ביום א' אחרי חלוקת העקאח הרבי חילק דולרים גם אני עברתי, אמר לי הרה"ח ר"ל גרונער בפני הרבי שיש לו מה למסור מהרבי ושאלנו למזכירות אח"כ, נכנסתי אח"כ אמר לי הר"ל ג' שמסרו לי שצריך לדעת שבמרוקו נמצאים כבר אחרי ארבעים שנה שה' נתן לב לדעת, עניינים לראות ואזנים לשמוע וממילא עלי לדעת האחריות שלי ומה לעשות וכו', שאלתי את פירוש הדברים מהר"ל ג', והוא השיבני, שהם אותיות הרב וזה הי' כמעט ה' חודשים לפני כ"ז אדר, זאת אומרת, שהרבי מעניק כוחות ועלינו להשתדל לקיים עד למסירות נפש.

שליח שהוא עם עשר כוחות בגימטרי' שמו, אנו צריכים להיות שמחים בתפקידנו ואנו צריכים לדעת, שליח זה ענין הכי גדול שישנו בחסידים, אני זוכר כשהייתי בא ממרוקו זקני החסידים הרב ר' שמואל לויטין, ר' ישראל יעקבסאהן, הרב אליהו סימפסאהן, הרב שלמה אהרן קאזרנובסקי, באוזה חובה הי' מקבלים אותי פעם נדמנתי לפאריז, והתקיימה התועודות חסידית, הרה"ח ר' ישראל נח מזקני החסידים מימי הרש"ב לא רצה לדבר בהתועודות, ונימק זאת בעובדה שבמקום נמצא שליח מהרבי, בהזדמנות אחרת ישבנו בהתועודות ומישרו עשה ליצנות, הרה"ח המפורסם ר' אברהם מאיר דרייזון התבטא, "אל תגעו במשיח" - אל תאמרו דעות ועצות לשלוחי הרבי!

יעזור השי"ת שנתאחד כולנו ביחד למלאות רצון המשלח לפעול בכל המבצעים מהמבצע של אהבת ישראל עד המבצע האחרון להכין את העולם לקבלת פני משיח דער אויבערשטער זאל העלפן אז מזאל זעהען זיך מיטן רבין דא למטה אין אַ גוף למטה מעשרה טפחים והוא יגאלנו בקרוב ומיד ממש.

פרשת תרגום ספר התניא לערבית

אחת הפרשיות הגדולות שסב הכלה הרה"ח ר' יהודה לייב רסקין ז"ל זכה ליוזם ולהביא לידי פועל-ממש. היה תרגום ספר התניא לערבית. היה זה ללא ספק שלב נוסף חשוב בהפצת המעיינות - ואור בהיר הבקיע בשחקים.

פרשה זו, נהג לחזור ולספר עלי' פרטים טיפין טיפין מידי פעם ובשנת תשנ"ז הסכים לפרסמה בכתה"ע כפר חב"ד גליון 744 עמ' 18 ואילך.

כל הענין החל בחודש כסלו תשל"ב. בידועו את החשיבות הרבה שהרבי ייחס לתרגום התניא באנגלית, ואף הואיל לכתוב לה הקדמה מיוחדת, וכן הופיעו תרגומים לשפות נוספות כמו צרפתית, איטלקית (זכתה לאיזכור מהרבי בהתוועדות של שנת תשכ"ח), החליט לנסות להפיק גם מהדורת תניא בערבית.

פנה איפוא להרב חדקוב ושאל "אם כדאי ומותר לתרגם לערבית ואם יש לנו רשות לטפל בזה, כי ישנו בזה אחריות גדולה וג"כ יהי אח"כ כרוך בהוצאות וכו'...".

בכ"ז בכסלו תשל"ב נכתב המענה, על נייר המכתבים של מזכירות הרבי:

"בשאלתו חו"ד בענין תרגום ספר התניא לערבית, תלי זה באם יהי תרגום טוב".

הרב ראסקין למד מכאן שיש לו אור ירוק להתחיל במלאכה אבל הרשות מותנית "באם יהיה זה תרגום טוב". נראה שמציאת המתרגם המתאים היתה משימה בכלל לא-קלה. שכן, רק בקיץ תשל"ד כותב הרב ראסקין לרב חדקוב: "הנני לבשר לכת"ר שי שת"ל ס"ס מצאתי מישור שמבין ודייקן (שמו ר' דוד שי' בוסקילא, מפקח ללימודי קודש של מוסדות אוצר התורה, חיבר הרבה חוברות בעניני חינוך) שידוע בטוב לשון הקודש וידוע ספר וידוע בטוב את השפה הערבית. למדתי עמו את "שער היחוד והאמונה" ובעת הוא התחיל לתרגם לערבית, ויש לפניו ג"כ התרגום שבצרפתית (שידוע ג"כ שפה זו), ואחרי תרגום של כל פרק נלמד עמו פעם ונשמע איך שהוא תירגם, והנני לשאול מה חו"ד של כת"ר בזה.

האישור לצעד הזה הגיע עד מהרה, במכתב מח"י מנחם אב תשל"ד:

"מאשר אני קבלת מכתבו ות"ח על הבשר"ט, ובנוגע למה שכותב אשר מצא את מי שראוי לתרגם את שער היחוד והאמונה לערבית, ואשר כת"ר למד אתו את הנ"ל וכו', נכון וטוב הדבר".

ה ת ה ל י ך

הזה, שבו הרב ראסקין למד עם הר"ד בוסקילה פרק-פרק, הוא מתרגם לערבית, משווה עם התרגום לצרפתית ואחרי-כן הם חוזרים ולומדים את הפרק, נמשך כשנתיים. ואז צצה בעיה חדשה - חסרונו של בית דפוס מתאים במרוקו. על כך למדנו מתוך מכתב של הר"ל ראסקין לאחייו הרב החסיד ר' דוד באייר תשל"ו:

"זה כשנתיים שהנני מטפל ע"ד להר"ל את התניא מתורגם לערבית, בהתחלה רק שער היחוד והאמונה, אבל ישנו בעי' גדולה שאין מדפיסים כאן וחסר אותיות של לה"ק, התקשרתי עם גיסי הר"ש שי' אימאוו וגם לא הצליח. זה כשבוע שהצלחתי להתקשר עם מדפיס מכאן ומבטיח לי שיוכל לסדר את זה. כמובן שהענין יעלה לסכום גדול אבל לא עמדתי על זה, והנני מחכה שיתן לי את הדוגמא הראשונה ובכן אשלח לך כדי לברר אצל הרב חדקוב כמה פרטים".

וכמה שבועות אחר-כך במכתב לרב חדקוב: "הנני בזה לבשר לכת"ר שסר"ס ת"ל מצאתי מדפיס שקיבל ע"ע להדפיס את תניא ח"ב שער היחוד והאמונה, שכבר מוכן אצלנו החומר כפי שהראיתי לכת"ר בחודש תשרי תשל"ה.

מצורף כאן: א) דף השער הראשון והשני. ב) הקדמת המו"ל עם ה' שאלות. ג) עמוד מקורי של התניא (מצולם) עם התרגום. לאחר כל עמוד מהתניא יבואו ג' עמודים של התרגום. חשבתי לסדר שיהי כמו התניא של לונדון (באנגלית), עמוד מול עמוד, אבל לא נכנס הכל בעמוד אחד, ואם לסדר את ההערות לכסוף יהי עוד יותר קשה כי התרגום בערבית הוא ארוך. ד) המדפיס נתן לי את הברירה בין שני סוגי נייר (באותו מחיר), אחד לבן ואחד לא כל-כך לבן, ואני חושב לבחור בלבן. ב' סוגי נייר מצורפים כאן.

עשיתי עם המדפיס חוזה שיעשה אלף ספרים שיהי בערך 110 עמודים כריכה יפה עם אותיות מוזהבות... הסכום קצת מוגזם, אבל כיון שעד עתה לא מצאתי, במילא החלטתי שיהי מה שיהי צריכים כבר לעשות ואי"ה נשיג את הכסף.

הבטיח שיעשה אי"ה במשך הקיץ, ובמילא חשבתי אולי שיהי מוכן ליום ההילולא ה"ב כי מנ"א...

והנני מבקש מכת"ר שי לענות על כל שאלותי."

השאלות נגעו להצעת הנוסח לפתח-דבר שצורפה למכתב, וזה לשונו:

"ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש הגנו מר"ל את הספר לקוטי אמרים - תניא ח"ב שער היחוד והאמונה אשר לרבנו הזקן - בשפה הערבית, כדי להקל הלימוד בספר הזה גם כן לאחינו בני ישראל המדברים בשפה זו.

הספר תורגם על ידי הרב דוד שי בוסקילא. המבוא והמראי מקומות נעשו ע"י הרב ניסן מאנגעל שי (מתרגם שער היחוד והאמונה לאנגלית) ותורגם ע"י הג"ל.

נקוה להש"ת שעל ידי הפצת ספר התניא בשפה הערבית יתן חיזוק ממבצע תורה עד מבצע שנת החינוך - שעל פי הקול קורא של כ"ק אדמו"ר שליט"א - עד שיתקרב הזמן של קאתי מר דא מלכא משיחא.

סניף קה"ת קסבלנקה מרוקו

יום ההילולא ה-לב של הרה"ג והרה"ח והמקובל הרב ר' לוי יצחק זצ"ל אביו של - יבלחט"א - כ"ק אדמו"ר שליט"א, כי מנחם אב תשל"ו, קסבלנקה מרוקו.

ואלה היו חמש השאלות:

א) האם לכתוב "ע"פ הוראת... מליובאוויטש", או להתחיל רק "הגנו מר"ל...". (ב) כתוב "סניף קה"ת" כיון שבזמן קבלת הע"א דולר ביום בהריו י"א, ניסן תשל"ב אמר לי כת"ר לכתוב סניף קה"ת. אבל אולי לכתוב "אוצר החסידים סניף קסבלנקה - מרוקו, כמו שיהי" בדף הראשון שי"ל "ע"י אוצר החסידים סניף...". (ג) כתבתי התאריך כי מנ"א תשל"ו אבל אם יהיה עיכוב נוסף והדבר יימשך עד שנת תשל"ז, האם לכתוב תאריך אחר כמו ו' תשרי או שישאר התאריך כי מנ"א. (ד) האם בכללות הלשון והתוכן של הקדמה זו בסדר. (ה) ההקדמה הזאת תהי מתורגמת לערבית."

הימים חלפו וגם אם קצב העבודה לא היה בדיוק לפי התכנית, מהדיווחים של הרב ראסקין אל הרב חדקוב אפשר ללמוד איך עבודת הקודש הזאת נעשתה ביזו מתוך התלהבות והתרגשות חסידית מצד אחד ותחושה של אחריות גדולה מצד שני (והלוואי שהמוציאים-לאור הזרזים בימינו היו נוהגים כך...).

כך, לדוגמה, כותב הרב ראסקין לרב חזקוני ב"מנחם-אב תשל"ו:

"בהמשך למכתבי טכ' סיון עם המצ"ב (שעדיין לא זכיתי למענה ובעיקר על הה שאלות שבגמוד הקדמת המו"ל, הנה ת"ל המדפיס כבר הגיע ליותר מחצי שער היחוד והאמונה וכבר כמעט בסוף פ"ז. מצורף כאן עמוד מהתחלת פ"ז.

אחרי שכבר התרגל קצת בעבודה, הוא מסדר מערך ג' עמודים תנאי, היינו ט' עמודי תרגום ונשארו לו עוד י"ד עמודים. נראה שליוסם ההילולא כ"מ"א לא יוגמר ההדפסה, אולי בסמיכות לר"ה.

"המתרגם תרגם מצרפתית את ההקדמה של ל"ק אדמור" שליט"א שכתוב שם המעלה של התרגום בצרפתית, ומאחר שתרגום הצרפתי לקח את המכתב אך שכתוב באנגלית, ובמילא כאן כתבנו במקום צרפתית (ואנגלית) "השפה הערבית", והשאלה היא אם יש לנו רשות לזה.

גם נכתוב בהתחלת הספר שספר זה נדפס לזכות כ"ק אדמור" שליט"א (הגוסס יחי' בערך כמו שכתוב בתנאי שבצרפתית או שבאשליקות). ויעזור השי"ת שיהי הכל בהצלחה כפי רצון וברכת כ"ק רבינו שליט"א".

במכתב זה הדגיש הרבי את המילים "יש לנו רשות", והוסיף:

"אבל לא יכתוב התאריך כמו שאל נכתב בצרפתית".

באשר לשאלות האחרות על נוסח פתח-דבר. בהקדמה לא נכתב "ע"פ הוראת...". היא חתומה ע"י "הוצאת ספרים קה"ת סניף קסבלנקה מרוקו", והתאריך נשאר יום ההילולא כי מנחם אב.

אחרי חודש תשרי תשל"ז כבר היו בידי הרב ראסקין חדשות טובות ממשיות. בערב כ"ף מרחשוון כתב לרבי: "התניא - שער היחוד והאמונה עם תרגום ערבי ת"ל כמעט בסיום ההדפסה וא"ה בשבוע הבא כבר יתחילו את הכריכה, והגני מקוה של"ח כסלו כבר יהי מוכנים כמה כריכים". וכעבור מספר שבועות (בעש"ק חיי שרה תשל"ז): "התניא - שער היחוד והאמונה עם תרגום הערבי ההדפסה כבר נסתיימה ועתה מתעסקים בכריכה, והגני מקוה שלחג הגאולה ר"ה לדא"ח יגיע התניא ח"ב לידו כ"ק שליט"א".

וביום ג' בכסלו זכה הרב ראסקין לכתוב לרבי את השורות הבאות:

"הנה היום זכיתי ש"ל ספר התניא ח"ב שער היחוד והאמונה אשר לרבינו הזקן עם תרגום ערבי, 180 שנה אחרי הר"ל התניא הראשון בימי כ"ק אדמ"ר הזקן בשנת תקנ"ז בחודש כסלו. את הספר הראשון הגני שולח לכ"ק שליט"א ע"י אחי הרה"ת ר' דוד שי וע"י בני התי יצחק שי (הלומד באהלי תורה). והגני לבקש את ברכת כ"ק שליט"א שאזכה להמשיך להפיץ את המעיינות חוצה בלי מניעות ועיכובים וכי באופן של ופרצת בלי הגבלות.

גב. הלשון מה שכתוב בערבית ממש ככה הוא:

**קטע משיחת שבת
פרשת שמות תשל"ז**

זבוה - עילוי מיוחד בתרגום ספר התניא בשפה הערבית:
ידוע שאמונת העולם נחלקים לבי' סוגים כלליים:
עשו וישמעאל. ומכיון שהשפה הערבית היא שפתו של "ישמעאל", נמצא, שעי' תרגום ספר התניא לשפה זו נפעל הברור דשפת ישמעאל - שפה של סוג כללי דאדו"ע, ולא רק ברור שפה של אומה פרטית.
ומזה מובן גודל זכותם של כל המתעסקים והמסייעים בענין זה, ואשרי חלקם כר.

תניא
חלק שני
שער היחוד והאמונה
מכבוד קדושת אדמ"ר הזקן
רבי שניאור זלמן

י"ל ע"י מערכת קה"ת
770 איסטערן פארקאווי ברוקלין
גו. יוניטעד סטייט

דאר לבידא (קסבלנקה) מרוקו 5736-1976

ע"כ.

באותו יום שלח הר"ל ראסקין כמה עותקים ראשונים לאחיו הרב דוד בתוספת בקשה: "ונא

לא לחלק לשום אחד עד שלא יהי לי מכתב או טלפון ממך מה אמר כ"ק אד"ש ואיך קיבל. נב. תכתוב לי בבקשה מה היתה התגובה של הרב חזקוני שי כי בכלל הי' הרבה קשיים בכאן להוציא ענין כזה בגלל שאין מדפיסים בלשה"ק ובפרט בשפה הערבית כל פעם ההגהה בזה, וכן מה התגובה בנוגע שהוספתי בהתחלת התניא בלשון הערבית ממש. זה עשיתי מעצמי כי חשבתי שיהי' לרצון כדי לכבוש את השפה הזאת. שמרתי את זמן ההוצאה כי מנ"א הגם ש"ל רק היום. אב. התניא הראשון ש"ל בארה"ב כתוב עש"ק כי מנ"א תשי"ג וההוצאה בפ"מ היתה בחודש כסלו תשי"ד, ובדף השער כתוב שנת תשי"ד, מה נראה שהתניא יש לו ענין מיוחד עם כי מנ"א. גם הלשון יום ההילולא ה"לכ" שבו ישנו שייכות עם ענין מבצע אהבת ישראל שמרומז בתניא פרק לב".

ההמתנה לא להתחיל את הפצת הספר עד שתתקבל תגובה של הרבי התגלתה כצעד נכון. שכן הרבי ענה תשובה מיוחדת, ומאחר שרוב העותקים טרם נרכזו עוד היה סיפק להוסיף את המענה בתוך הספר, לאחר שהרבי הואיל להגיה את ההוספה שמופיעה בתחילת הספר כדלהלן:

"מענת כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש על דבר התניא בשפה הערבית.

אחרי ששלחנו לכ"ק אדמו"ר שליט"א את התניא ח"ב שער היחוד והאמונה - שנדפס בשפה הערבית, זכינו לקבל מענה בכתב יד קדשו:

נתקבל ות"ח ת"ח (ותשואות חן תשואות חן) ודבר בעתו - יר"ד כסלו, גאולת אדמו"ר האמצעי

מ"מ (ממלא מקום) אדמו"ר הזקן.

והוספה מיוחדת בימוצו

(בשפת מו"נ (מורה נבוכים))

תוסיף באחישה, בביאת מלכא משיחא.

אזכיר עה"צ (על הציון).

עד כאן לשונו הק'.

מערכת הוצאת ספרים קה"ת קסבלנקה-מרוקו חג הגאולה י"ט-כ' כסלו התשל"ז - 180 שנה להדפסת התניא בפעם הראשונה בחיי אדמו"ר הזקן בעלמא דין - כ' כסלו התקנ"ז - קסבלנקה מרוקו".

יצוין כי את המילים "בעלמא דין" הוסיף הרבי בכ"ק, כאומר שחיי אדמו"ר הזקן נמשכים לעד אלא שאז היו גם "בעלמא דין"...

המעורבות של הרבי בכל פרט והחשיבות שבה התייחס להופעת ספר התניא בשפה שבה

נכתב המורה-בנוכים מוכיחה בעליל כי הרבי ראה בכך עניין שמימי נפלא, אך גם למטה מעשרה טפחים היה זה צעד חשוב מאוד בהפצת המעיינות, כפי שהר"ל ראסקין מספר כבר בשבועות הראשונים להופעת הספר:

"ת"ל כבר מתחיל להיות רועש מזה בעיר ובפרט שיותר מעשרים ביהמ"ס למדו בספר התניא, ואנשים התחילו לדבר מאדה"ז, זהו רק ההתחלה וא"ה אחרי שיתקבלו הספרים ה"כ לבתיהם יהי א"ה ההפצת המעיינות באופן נפלא .

"הדבר הגדול בשביל האנשים המקומיים, שבליובאוויטש ד"א כ"ק אד"ש מחשיב אותם הרי אפילו השפה שלהם כמעט הולכת ומשתכחת כי הצעירים לא רוצים לדבר בערבית רק בצרפתית, פתאום עשינו תחיית המתים ללשון שלהם ועוד יותר עם הספר הכי חשוב של תורת החסידות חב"ד, התורה שבכתב של חסידות חב"ד".

והשיא ביחס המיוחד שהרבי גילה כלפי תרגום התניא לערבית היה בהתוועדות ש"פ שמות תש"ז, שבה הקדיש שיחה מיוחדת לנושא.

בחודש שבט תשל"ט ערך בא-כוח הרבי באירופה הרב החסיד ר' בנימין גורודצקי ז"ל את אחד מביקוריו במרוקו, ובהודמנות זו הודיע לרב ראסקין שהרבי מעורר על תרגום החלקים הנוספים של ספר התניא נוסף לשער היחוד והאמונה, ובלשוננו של הר"ל ראסקין, "אם ההתחלה היתה באתערותא דלתתא, המשך היה באתערותא דלעילא".

עכשיו תגבר הרב ראסקין את לימודי התניא עם הרב בוסקילה, והלה הגביר את קצב מלאכתו בעקבות הקשיים הגדולים בהדפסת שער היחוד והאמונה במרוקו, הוחלט שהפעם מלאכת הסדר תיעשה בניו-יורק, הנה קטע ממכתבו אל אחיו בנושא:

"הגני שולח העתק מזה לבית הדפוס "בלש"ן שיעשו את העבודה של אויפזונגען [הסדר] ואח"כ ישלחו לכאן להגיה ושגשג להם עוד פעם ואח"כ נדפיס במרוקו באופסעט, כי חסר כאן בית הדפוס עברי שהיה להם אותיות של לשה"ק ואצל הראשון שהדפסתי שער היחוד והאמונה לא רוצה ועושה הרבה קשיים.

את כל העבודה של התרגום סדרתי עם הרב בוסקילה שי כמו שהי בפעם הקודם, למדנו ביחד כל פרק ופרק והוא מתרגם ומגיה, אברך א' מר אלי שי אסיג הוא שמעתיק במכונת כתיבה.

"מצורף כאן העתק של כמה פרקים והפתח-דבר שהי אח"כ מתורגם לערבית ונא לברר אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א את כל הנ"ל אם זה כראוי ולרצון.

ואבקש את ברכת כ"ק שליט"א שהי הצלחה בהעתקה בהדפסה בכריכה ובהפצה ושאוהב לראות גלויות ומפורשות בהדפסה הזאת כמו שהי בתרגום בהדפסה וכו' של שער היחוד והאמונה".

בתשובה הדגיש הרבי את המילים "להמשיך", "זה כראוי ולרצון" ו"הי הצלחה".

החלק של אגרת התשובה הופיע לבסוף ליו"ד שבת תש"מ - שנת השלושים לנשיאות הרבי, וגם כאן הרבי אישר את הפרטים הנוספים, כמו נוסח ההקדשות וכד'.

ציון-הדרך הנוסף ב"הפצת המעינות בשפת מורה נבוכים" היה בשנת תשד"מ. הפעם מדובר בתרגום 'לקוטי אמרים' וגם כאן ניתן ללמוד את פרטי הדברים ממכתבו של הר"ל ראסקין לרבי ומהתשובות שזכה לקבל:

"בהמשך להדפסת התניא בשפה הערבית הכאתי כעת הפרויס (עלי ההגרה) מהתחלה ועד סוף פרק כ"ה בחלק א' בתניא. שלמדתי ביחד עם הרב דוד בוסקילה בעזרת התרגום בצרפתית ובעזרת הביאורים בתניא של הר"י שי' ווינברג שמתורגם ללה"ק.

והנני מוסר כאן בני. לבית דפוס אופוצען [לסדר] כי שם במרוקו א"א לעשות זה, ואח"כ אי"ה לסדר שם באופסט כמו שסדרתי אגרת התשובה.

והנני לשאול מכ"ק שליט"א:

א) אם אפשר בשער-בלאט [דף השער] לכתוב שנת הארבעים להילולא והסתלקות הרב המקובל ר' לוי יצחק נ"ע. כי בכל פעם שהנני מדפיס משהו במרוקו הנני מזכיר את ההווים של כ"ק שליט"א - ככה הדפסנו כעת בסוף התניא של מקנס ככה נדפיס אי"ה בשאר התניא העומדים להדפיס - בהיות שזכיתי לראותם.

ב) להוסיף בהתחלה קטע משיחת כ"ק שליט"א משי"פ שמות מבר"ח שבת תשל"ז שהי מדובר אודות התניא בשפה הערבית. סידר ועיבד וכו' הר"ת ר' דוד שי' פלדמן מהנחות בלה"ק וגי"כ הוסיף מראי מקומות.

אבקש ברכת כ"ק שליט"א שאזכה להדפיס בלי שום מגיעות ועיכובים מבית וכחיו, ושאוזכה להביאו ליום ההילולא הארבעים כ' מ"א התשד"מ.

וכך ענה הרבי בכ"ד אד"ש תשד"מ (נדפס גם ברישומה של שנה' יומן שנת תשד"מ בבית חיינו):

1) אפשר אבל רק בהשער הראשון - דמוזכר רק אוצה"ח [אוצר החסידים] - ולא בזה שהוא העתק השער דאדה"ז [דאדמר' הזקן].

2) הרה"ג והרה"ח המקובל.

3) - השיחה - בחוספה בסופו.

בשולי הדברים יש לציין כי כ"ף אב תשד"מ היה יום מיוחד אצל הר"ל ראסקין ז"ל, אביו החסיד הרב יעקב יוסף ז"ל וכל אחיו. ביום הזה, שבו מלאו ארבעים שנה להסתלקות אביו של הרבי, כ"ק הגאון המקובל רבי לוי יצחק, באו כולם אל הרבי. בהתוועדות דיבר הרבי על זכותם של אלו שסייעו לבעל ההילולא ואחרי שיחת הק' כולם ניגשו אל הרבי, שכן כידוע זכו לשמש את אביו בימי שהותו באלמא-אטא, והרבי נתן לכל אחד מהם בקבוק משקה.

ליזכרו של סב החתן הו"ח עוסק בצ"צ וכו' ר' חיים ציפעל ע"ה

קווים לדמותם של האחים ציפעל ופעילותם למען חב"ד

האחים הנכבדים עוסקים בצ"צ ר' שלמה יוסף, ר' חיים (סב החתן), ר' אברהם ע"ה ויבלח"ט ר' גרשון שי' ציפעל נולדו לאביהם הרבני יעקב מאיר ב"ר אברהם ציפעל ולאמם מרת מלכה בת ר' שלמה יוסף הכהן לבית לעווין, אב המשפחה ר' יעקב מאיר נולד בסג'יערש שעי" לאדו' אשר בפולין בשנת תול"ד ולאחר לימודיו התמחה במלאכת הוביחה, ואכן שימש כשר"ב בעיר טורינו אשר באיטלי' ובעוד כמה ערים באירופה. בר"ח אד"ש שנת חצ"ת נפטרה מרת מלכה ובר"ח ניסן תש"ה נפטר ר' יעקב מאיר ע"ה ציפעל ומ"כ בעיר לונאנו.

ביניהם האחים ציפעל והאחיות (רות לונצער וחנה אורנשטיין ע"ה והערתה מילגרום הי"ד) הגם שנולדו כבר מחוץ לפולין, אמנם קיבלו חינוך ברוח ישראל סבא ושאבו אמונה פשוטה החדורה ביראת שמים ואהבת ישראל בבית הוריהם. עקב ב' מלחמות עולם נבצר מהם להתמסר ללימודם, ובברכת הש"ת ראו הצלחה במסחרם. מגיל צעיר התמסרו לעניני הכלל ולאחר השואה כאשר חזרו למילאנו - כיואת לעסקני צבור - מיד התעסקו להקים מחדש את הנורסות. היו אלו האחים ציפעל שהקימו את הקהילה האשכנזית החרדית מחדש, פתחו את ביה"כ"י "אהל יעקב" ע"ש אביהם, שמשמש כמגדל אור עד היום, ודאגו לשרותי הדת וכו'.

חלק חשוב מעסקנותם בימים ההם היתה התמסרותם לפליטי השואה, להיות להם לאחיעזר ולאחיסמך בגשם וברוח. ביתם היה פתוח לרווחה לכל עובר ושב ועד היום אפשר למצוא ברחבי תבל עשרות משפחות שמשבחים את האחים ציפעל על עזרתם הנדיבה, תמיכתם הברוכה ועידודם החשוב בשנים שלאחר החורבן. על אף שכל אחד מהאחים התמחה בתחום עסקנות שונה - ר' שלמה יוסף כעסקן בכלל, ר' אברהם כראש הקהל, ר' חיים לביכ"ג ולהכנסת אורחים ור' גרשון כלמדן וידען - אך האחוה והאחדות ביניהם היתה למופת. כל ימי חייהם עבדו בשותפות מלאה, מעולם לא אמר אחד מהם לאחיו זו דירתי או מכוונתי אלא הכל היה שייך לכא"א פשוט קיימו דברי המשנה שלי שלך ושלך שלך, חסיד. כ"ק אדמו"ר כותב להם **"משפחתכם נושאת את דגל התורה והמצות בקהלתכם באהבה וחיות, ויה"י שתמשיכו לשאת בזכות זה למשך שנים רבות"** **"וכן בעסקנותם הצבורית להפצת היהדות האמתית"** אין פלא, איפוא, שהשם ציפעל הפך לשם ולהפארת בכל קהילות אירופה.

הקשר של משפחת ציפעל לכ"ק אדמו"ר מתחיל כבר בראשית נשיאות הרבי. הראשון לבקר את כ"ק אדמו"ר היה האח הבכור, העסקן החרוץ ר' שלמה יוסף המכונה קארלו ציפעל. במילאנו

הן הרב (ה"מ פערלאוו) והן השר"ב (ה"י גאנבורג) היו חסידיו חב"ד וכנראה שהם קישרו אותו לכ"ק אדמו"ר (יתכן גם שהרב והשר"ב הנ"ל באו למילאנו בגין פניית משפחת ציפּעל ללשכת הרבי בפאריז). מתוכן המכתבים משנת תשי"ב (ע"י אג"ק ח"ו עמי שיח-שכ) משמע שכ"ק כבר דיבר עם קארלו אז על סיוע לעניני חינוך ובניית מקוה טהרה במילאנו (כמדומה הראשון בור ע"ג בור מחוץ לרסטאו), ושערוך התוועדות בחזרתו למילאנו לאישלי. מאותה תקופה נוצר קשר עז בין כל האחים ולכ"ק אדמו"ר, שנמשך לאורך כל השנים.

בשנות תשט"ו-תשט"ז הקימו האחים ציפּעל מפעל גדול במילאנו ליצירת מעילי פרווה לנשים, וביה הלך וגדל והצלח. את הפרוות עפ"י רוב היו קונים בירידים אשר בלנינגראד (פטרבורג), השייכת לממשל הקומוניסטי בימים ההם. עקב העסקים הגדולים היה להם כניסה די חופשית למדינה ההיא, וגם דיווחו ע"כ לכ"ק אדמו"ר. הנסיעות לרוסי היו נערכות בד"כ ע"י האחים קארלו ואברהם. ראשית אמר להם כ"ק אדמו"ר שיסדרו שהיריד לפרוות לא יעבוד בשבת כי הם חזקים מספיק לפעול את זה, וכך הוה (בימים ההם, מאחורי מסך הברזל!).

לאחר זמן ביקש כ"ק אדמו"ר להפוך אותם לשלוחיו המיוחדים למדינה ההיא הן להובאה והן להוצאה. על אף שנסעו עדי יהודים לרוסיה לאור מסחרם, אך רובם פחדו פחד מות מהקומוניסטים, אמנם האחים ציפּעל מיד נרתמו לשליחות כ"ק אדמו"ר. וכך היה הסדר: ר' שלמה יוסף (קרלו) שהי' פיקח ומלומד בעל לב טוב ובראיה בעלת מרחב, הי' נוסע כמה פעמים בשנה לנ. נכנס ליחידות מיוחדת לזמן ארוך אצל כ"ק אדמו"ר, ושם כבר ציפו לו מזוודות עם תשמישי קדושה, טו"ת, ספרים, סידורים, תנאים וכו', להכניסם ללנינגראד עם הכתובת איפה להשאירם. בדרכם חזרה מבריה"מ היו מוציאים כתבי יד של מאמרי רבותינו נשיאינו שלא נדפסו עדיין, ביכלאך חסידות וכדומה. האיש הקשר בד"כ

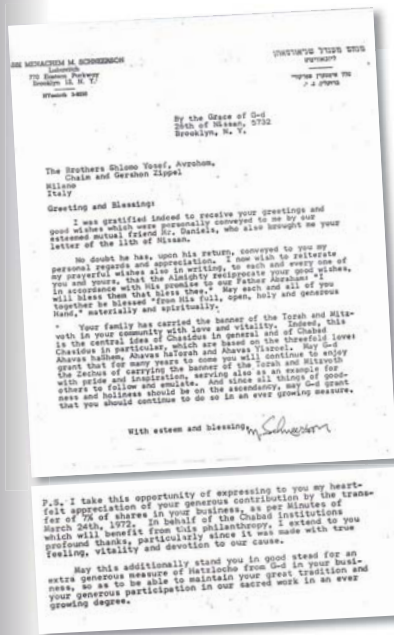

הי הרב החסידי דאנ"ש שם הרב לובאנאוו ע"ה, והליעפלו רב ועוד. כל זה התאפשר להם משום שהיו בעלי מעמד כמעט של דיפלומטים ולא בדקו את מטעניהם. לרוב זכו ליחידות אחרי שובם מבריה"מ, ובמהלכה הי קארלו נותן פ"ש מאנ"ש ממה שראה ושמע וכו'. כ"ק אדמו"ר הרבה לקרב אותו ואת אחיו.

כך נמשך במשך שנים רבות וזכו האחים ציפעל להוציא משם הרבה כתבי-יד הן מתורה-אור, אור התורה של הצמח-צדק וכדומה ג"כ מכתבי הרב לוי יצחק אבי כ"ק אדמו"ר (מספרים שכ"ק אדמו"ר פעם התבטא: **איש עסקים הביא לי כ"י מאבי, הוא כנראה אינו שם תפילין דר"ת, אך אינו יודע גדול הנח"ר שגורם** לי) ואכן בספרות כ"ק אדמו"ר אפשר למצא הרבה ביכלאך דא"ח ע"ש ציפעל בכ"ק של

הרבי, כידוע שכ"ק אדמו"ר הי קורא להספרים ע"ש מביאיהם. כל המים שלמד בסדד בשנים ההם (עד תשל"ח) זוכר את קארלו ציפעל, הנדיב בעל קומה גבוהה ושפם ארוך שהי מגיע ליחידות ושהוה זמן רב במחיצת כ"ק אדמו"ר. כמובן שכל השליחות היתה נסתרת ולא דיברו על-כך, מעטים הם שנודע להם על הנושא. מספר הרה"ח ר' שמעון לאזארוב שי' שליח כ"ק אדמו"ר בטקסאס שבשנים אלו דיבר כ"ק אדמו"ר עם דודו ר' שמואל בצאלאל אלטהויז ע"ה שיש להשתדל לגאול את כתביו של סבו הרב לאזארוב ע"ה וחדושויו על ש"ס וכו', ואכן ניגש הוא לר' שלמה יוסף ציפעל ובקש ממנו בחשאי שבנסיעתו ללנינגראד יגש לסבתו לבדוק באם יש לה חדושי בעלה (וכנראה גם כ"ק אדמו"ר דיבר עם קארלו אודות הדבר). בפועל השתדל, אך מרוב פחד של הסבתא לא אסתיע מילתא וכמה מספריו הגיעו לאחר שינוי המשטר בבריה"מ. אגב לאחרונה כאשר בנו מחדש את הבי"ח מארינה רושצה במוסקוה מצאו הרבה מהתניאים הקטנים הנ"ל (שהובאו ע"י האחים ציפעל) באחד הקירות, כנראה שהוטמנו שם מפני הממשל וכו'. השלוחים שנשטפו בשנות תש"מ לרוסי מספרים שפגשו כמה מאנ"ש מלנינגראד וזכרו היטב את האחים ציפעל, ואחד מהם אף גילה שזכה לקבל סיוע מהם לקנות את דירתו.

לאחר שנים רבות, באחת הנסיעות לרוסי הפסידו ר' שלמה יוסף ור' אברהם ציפעל את המטוס

שיצא מעיר בניים (הלסקי או קופנהגן) והמוודות שלהם הגיעו לפנייהם אנשי המשטרה והמכס פתחו וראו את אשר באמתחותיהם (תשישי קדושה וכו'), וכאשר הם הגיעו עם המטוס הבא נעצרו והושמו במאסר (בית מלוו), אחרי חקירות ודרישות לבסוף הורשו לצאת מרוסיה רק לאחר שהבטיחו (והתמו) (בתחילה רצו שיחתמו בש"ק, וכמובן שטרבו) למשפט שיעשו להם. פרט חשוב ראוי לציון, באותו זמן ממש שנערכה חקירתם היתה גרעיליק תחי"ב "יחידות" אצל כ"ק אדמו"ר שהתבטא על ר' אברהם "שהוא דוקא אברך מאור הגון" א) גלאטער). לבסוף הורה להם כ"ק אדמו"ר שלא לחזור עוד לרוסיה בשום אופן, ואת עסקיהם, הורה הרב, יוכלו לעשות במקומות אחרים, וצייתו הם כמובן, וכך נסתיימה מסכת של שליוויות סתר שרק טפח קטן מהם נתגלה.

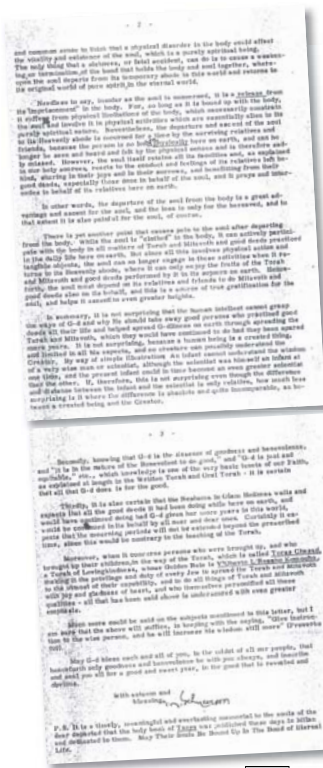
למרות שהקשר עם כ"ק אדמו"ר כבר התחיל בתשי"א-ב כ"ל, אך ל"חיל" של ממש נהפך ר'

ש ל מ ה

יוסף בבואו למילאנו של השליח הרה"ח ר' גרשון מענדל ורעייתו שיחיו גרליק בתש"ט. מאז נתקשרו האחים ציפעל בעבודות אהבה וידידות לשליח הרבי, חיזקו את ידיו ופעולותיו והתמסרו לעניני כ"ק אדמו"ר. ר' חיים ציפעל העביר את דירתו לזוג הצעיר, והרבי הואיל אפי' לדבר בפרטים על דירה זו בהתועדות כידוע (פורים תש"ט). בשנת תש"ט נערכה אסיפה של רבני אירופה בעיר סטרסבורג שהיתה חשובה בעיני כ"ק אדמו"ר, ואכן ד' האחים ציפעל ליוו את הרב"מ גרליק לנסיעתו לשם, כאשר מממנים את ההוצאות לשליחות מיוחדת זו. בכלל ע"י ברכות הרבי דאו הצלחה גדולה במסחרם ומלבד הוצאות בית הכנסת "אהל יעקב" וכו' התחילו לקחת על שכמם פעולות חב"ד וכו'. היו אלו האחים ציפעל שקנו את המבנים הראשונים של המרכז לעניני חינוך באיטלי ובם הושיבו את כלל הבי"ס חב"ד. בכלל כל מברק שהיה מגיע מהרבי לאנשי ע"י שם הרב והשו"ב היה רשום במען שם ציפעל.

בשנת תש"ט דיבר כ"ק אדמו"ר עם קארלו ציפעל ביחידות על חשיבות ענין מחנות הקיץ - הקעמפיס לילדים ושחשוב לקנות מקום לקעמפ בעיר נופש באיטלי. על מנת לארגן קייטנות לילדים. מספר הרב בנימין שי' קליין מזכיר כ"ק אדמו"ר ששמע ממנו שאמר לרבי אז ביחידות שקשה עליו באותו זמן קני כוז מצד המצב הכלכלי וכו', וענה לו כ"ק אדמו"ר: "דעפיצ'ט במסחר

ורחבה של הצלחה מאת השירה

סיפור מאפיין מהתערבותו של כ"ק אדמו"ר: פעם כשהיה ר' שלמה יוסף במשרד המשפחה בני. (לשם עקרו רוב עסקיהם כאשר נתפסו ברוסי') קיבל מכתב מאת המכס האמריקאי שמבשרו על תשלום מיסים ענק, וכמוכן שהדבר הדיאי אותו במיוחד. באותו ערב היתה לו יחידות קבועה עם הרבי, ואכן כאשר דברו בעניי הכלל כרגיל שואל אותו כ"ק אדמו"ר **"אני רואה על פיך שאתה מדאג מה קורה?"** קארלו לא רצה לצער את הרבי כמוכן, בפרט שהרבי שוחח עמו באותה הדמנות בעניי ציבור חשובים לכן התחמק מלענות, אך הרבי הפציר בו, ואכן סיפר על עניי המסים והקנס. שאל אותו כ"ק **"האם המכתב אצלך?"** בדיוק היה בכיסו ונתן אותו ל"ק. הרבי הסתכל עליו ואמר לר' שלמה יוסף **"בא ונעשה דיל (עסק), אתה תטפל בעניינים שלי ואני אטפל בעניינים שלך"**, כאשר הסכים, נתן לו הרבי כמה שליחות חיונין לעשות וכו' ולקח כ"ק את עפיונו ותקין כמה

מספרים, הרבי החזיר לו המכתב, ואמר לו "את זה תשלם" וכך היה. בכלל מאמין גדול הי' ר' שלמה יוסף ובעת צרה היה מתפלל שיתקיימו כל ברכות הרבי במילואן. הוא ואחיו נטלו חלק חשוב בכל המאבקים של הרבי בפרט בעניני שלימות העם, (תיקון חוק "מיהו יהודי" וכו').

בשנת תשל"ז נפטר ר' אברהם ציפצל ראש הקהל של קהלת "אהל יעקב", לאחר מחלה ממושכת. ובשנת תשל"ח נפטרה אחותם רות ע"ה (אשת העסקן והאספן ר' יעקב שי' לונצער מאנגלי), גם היא - ויבדל לחיים טובים - בעלה היו מסורים לכ"ק אדמו"ר ועניניו, ובית-ספר החבד"י לבנות בלונדון נקרא על שמה. באותה העת לקה ר' שלמה יוסף במחלתו הקשה, הרבה השתדלו המשפחה עבורו. אחיו ר' חיים ור' גרשון שיחיו הגיעו במיוחד ללמד ונתקבלו ב"גן עדן התחתון" ע"י כ"ק אדמו"ר שהורה להם להוסיף לו שם ולקחת עליה ב"ק עם מי שברך בשם החדש (ג"כ הוראה מעניינת, **קודם אמר כ"ק אדמו"ר להוסיף את השם: חיים, כשהגיב אחיו ששמו חיים אמר כ"ק: ברוך, כשהגיבו ששם בנו ברוך, אמר כ"ק: אלטר). עוד הספיק להיות הראשון בקניית ציוד רפואי עבור חדרו של כ"ק אדמו"ר לאחר המאורע של שמע"צ תשל"ח. כשנפטר באלול, לאחר ימים סיפורים ממש קבלו האחים במילאנו מכתב ארוך של ג' עמודים מאת כ"ק בו הוא מנחמם ומעודדם. כאשר הכינו את מצבתו (בלונגונו) וחרטו עליה "איש נבון מוקיר רבנו, עסקן ציבורי ורב פעלים, תמך ביד רחבה להתפתחות היהדות והחינוך הכשר באיטלי" הורה כ"ק אדמו"ר להוסיף "ובכמה מדינות" כנראה, עקב השליחויות ועבודת הכלל כנ"ל. גם עם בנו ברוך עמד כ"ק אדמו"ר בקשר, כאשר בתשל"ח למד בישיבה, ענה לו על שאלה בחסידות (נדפס בלקריש כ"ד ע' 344).**

האחים ר' חיים ור' גרשון המשיכו את

העסקנות למען הכלל כהוראת כ"ק אליהם במכתב הנחמה הנ"ל כאשר תומכים בעניני חינוך, סיומי הרמב"ם ובכלל לפעולות הרבי ולשלוחי הרבי. כאשר הקים כ"ק את המחנה ישראל דבולפמנט פאנד נטלו בו חלק פעיל ר' חיים ציפעל המשיך להתמסר בלב ונפש לקיום מיני תפילה ולביה"ג כאשר פקד אותו בכל יום גם כאשר מחלנו התגברה. ביתו היה פתוח לרוחה, מכניס אורחים למופת, מוקיר רבנן ותומך אוריינתא, מצטיין בנדיבותו לצדקה (כפרט בסתר ולדלים). תמך ביד רחבה לקיום המסעדה הכשרה עבור הסטודנטים הישראלים במולני (ניי אג"ק חכ"ז עמי תפז), כאשר כ"ק אדמו"ר מודה לו ע"כ, וגם עשה רבות למילתם (ברית מילה) של ילדי יוצאי רוסי שהתגוררו במחנות הפלטים שעי"י רומא במשך שנים. הוא נפטר ברי"ח שבט תשנ"ה ומ"כ בלוגנו ע"י הריו ואחיו הגדול. ר' גרשון זכה לאריכות ימים, עלה לאה"ק ויושב על התורה והעבודה בירושלים ת"ו כאשר רואה דור ישרים מכורך.

ברכתו של כ"ק אדמו"ר לאחים ציפעל "וגדול זכותם להמשיך להם ברכת השי"ת לראות נחת יהודי חסידותי מכל יוצאי חלציהם לאורך ימים ושנים טובות" התקיימה ואכן בניהם וחתנם של ר' אברהם ור' חיים עוסקים בלר"נ בעניני הביכ"ג והקהילה במילאנו, וזכה ר' חיים ציפעל ע"ה שיש לו בנים וכדיים שלוחים של כ"ק אדמו"ר בכמה מדינות.

מענות שקיבלו הורי החתן

בית חב"ד הפרטי

בחודש אלול תשל"ז כתב הרבי לאם הכלה בקשר עם השידוך: "מכתבה נתקבל כנון השידוך וטוב וכו' ויהיה בשעט"מ. מתוכן מכתבה הרי נטח ילמד בכולל ויתוסף בכל המצטרך להם עוד יותר אזכרה"צ, תבשר טוב".

בחודש מנחם אב תשל"ח

על השאלה איפה ללדת (אם בני. או באיטליה): "בכלל - במקום שתרגיש נוח יותר, במקום ספק - שב ואל תעשה שיהיה כאן, ובכל אופן בשעט"מ".

בתקופת חג השבועות תשמ"ג, על השאלה באם לעשות איוזו בדיקת רפואית כדעת אחידה של כמה רופאים מומחים: "**זרת** - כפשוט "תזרקם" החוצה (ע"י טראכט גוט וועט זיין גוט" **כמארז'ל**) עניתי שאשרי חלקם **בני** והשם יצליחם **עוד יתב** ותבש"ט" (מעניין שהרבי התכוון למענה שהיה שבע שנים לפני"כ באלול תשל"ז בעת השידוך, את הביטוי "עוד יותר" הוסיף הרבי עוה"פ בכתב-יד קדשו כמכתב לחנוכה בית חב"ד מורמבי שבע שנים לאחר-מכן ומצ"ב.

בית חב"ד הכללי ברזיל והתפוצות

בכ' שבט תשל"ט, אחרי שהכניסו הורי החתן כמה הצעות לנסוע ל"שליחות" (אתונה ויוון ע"י הרבי'מ גרליק), בריסל (ע"י הר"ע חייקן), ס. פאולו ע"י הרב שבתי שי הלפרין - למסור שיעורים בבית המדרש החדש ולהפיץ כר בין אחבניי מעדות המזרח, וביקשו את עצתו הק - מתח הרבי קו תחת הצעת ס. פאולו והוסיף: "**באם זוגתו תחי מסכימה להתעניין, אזכעה צ'.**"

באדר תשל"ט כתב להם הרבי: "**הסכמתו וברכתו ואזכעה צ'.**"

[בוא"ו אלול תשמ"ט קיבלו הסכמתו וברכתו של כ"ק אדמור"ר לפתוח בית חב"ד בשכונת מורומבי בדרום העיר פאולא]

בחודש אלול תשמ"ט השיב הרבי על השאלה בדבר רכישת שטח גדול מחוץ לעיר (עם בית מרכזי לביכ"ו וכו') ויהודים יקנו מזה שטח קטן להקים בית נוף וע"ז עם הזמן יקום כפר חסדי וכו': "**באם שאלתו שיקנו (חב"ד) כל המקום ואח"כ יתעסקו במכירת חלקו - לא (אין זה ענינם), באם רק תחלק בשבילם תלוי בהתנאים, ויחליטו באסיפת כולם. אזכעה צ' להני' ל לכוז"ט**"

לשאלה באם לקיים בקביעות תכנית טלוויזיה של חב"ד, השיב הרבי בחודש סיון תשמ"א: "**כהוראת רבני העיר, אזכעה צ'.**"

קבוצות צעירים ליו"ד שבט

בכלל נהג אבי החתן (הריד"ו) החל משנת תשמ"מ להביא במשך עשר שנים קבוצה גדולה (של צעירים בפרט) לחדש שבט לשהות במחיצת כ"ק אדמור"ר שקירבם במאד, בפרט בהתוועדות באמירת לחיים וגם במענות לכאור"א וכו'. בשנים הראשונות עוד נכנסו ליחידות פרטית ובשנת תשמ"ב (אור לטור"ב שבט) זכתה כל הקבוצה להכנס בנהג"ע ליחידות כללית ומצו"ב הגהתו של כ"ק אדמור"ר להנחה שהכניס אבי החתן לכ"ק בציינו הבקשה שרוצים לתת לכאור"א מהקבוצה את הנאמר הן בלה"ק והן בפורטוגזית.

כל ענין ארגון הקבוצות של צעירים קיבל תנופה וחיוזוק מאת כ"ק בשעת יחידות מענינת היה זה בקבוצה הראשונה בתשמ"מ. נכנס לכ"ק העו"ד מאנ"ש שתרגם יחד איתנו את מכתבי כ"ק אדמור"ר על אמונה ומדע. הוא נתן לכ"ק את ה proofs (עלי ההגהה שעדיין לא היה מודפס) וכ"ק אדמור"ר ענה: "**איני מדבר פורטוגזית אך אשתדל (אלמד) להבין.**"

העו"ד אמר אז שתקוותו להביא הספר מודפס ליי"א ניסן, ענה לו כ"ק: "**עדיף שתביא לי את אנשי מדע הסטודנטים, שיקראו את הספר, שיכואו להתוועדויות, שיוכחו שאין התורה תליה**

במדע אלא עולה על גבה.

בזה ראינו כמה היה יקר בעיני כ"ק אדמו"ר הענין של הבאת אנשים ששתתפו בהתועדות.

אחרי שהיית זמן מה ב-770 היו הבנים נוסעים לשהות משך כמה שבועות למורסטון (לישיבה) והבחורת ל"מכון תנה" ללימודים, והרבה מהם נשארו וסומרי תומ"צ וכי ומהם הנפכו לחסידים והקימו משפחות חסידיות, כפי ש"ק אדמו"ר הי' מודגש בתשובותיו לקבוצה: "יוד"ר שתהא פעולה נמשכת אזכנה"צ".

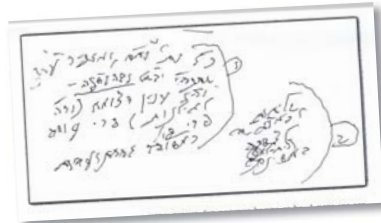
בחודש שבט תשמ"ז קיבל כ"ק אדמ"ר דו"ח מהקבוצה בישיבה ומכון חנה וכו' וכן על האירוח הנפלא בשכונה (ועזרתו הנדיבה של הרה"ח ר' משה ירוסלבסקי ע"ה) הואיל לענות: **נת ות"ח על הבשר ט, כן יבשר ט תכה"י**

כידוע שכ"ק אדמ"ר הי' דואג במשך כמה שנים שהגוינט ישלח מצות (מכונה) כמות גדולה לבראזיל ולארגנטינה ע"מ לחלקם ליהודים וערים קטנות ע"י חב"ד. וכבר בשבט התחיל כ"ק לודו הענין מרוב אהבת ישראל שלו ודאג מאוד לכך ואכן בתשובות למשתתפי הקבוצה כתב לאבי החתן: **"להתדבר בהזכירות ע"ד המצה (ע"ד אשתקד?)"**.

על צרור מכתבים מהקבוצה של שבט תשמ"מ: **"אזכיר בל"ג עה"צ להמצטרף לכאור"א שי הנהגה יומית עפ"י רצון השם (כבשר ע), שהוא מקור כל הברכות. להשואלים ע"ד 1) בריאות - כעצת רופא יידי. 2) פרנסה - כעצת ידידים מבינים שעל אתר"**.

בשבט תשמ"ב היתה תשובתו הק: **"אזכירם עה"צ בל"ג לתוכן מכתבם. בהשייכים להמוסדות - כעצת ההנהלה, בהשאר - כעצת ידידים מבינים שעל אתר. באלו שיש הוספה - תבוא במכתב (או בטלפון) כשיגיע התור"**.

בשנת תשמ"ח לאחר התוועדות של ט"ו בשבט הוציא כ"ק אדמ"ר חבילת 5 ע"י המזכירות ע"מ לחלק לכאור"א מהקבוצה בצירוף מענה זה: **"כל זה נת ות"ח ואזכרה צ שתכה"י יבשר ט והוספה והרי זה ענין דצומח (ור"ה לאילנות) פני עושה פני כו' כמדובר בהתוועדות, שליחות לכאור"א שי לצדקה (החילוף במדינתם)"**. ומצ"ב.

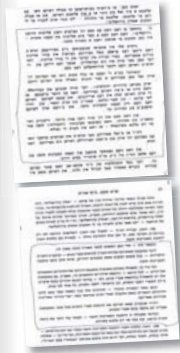

באחת הקבוצות לירד שבט השתתף יהודי שיש מצאצאי הרה"ק ר' לוי'צ מבראדיטשוב, הוא התרגש במיוחד בהתוועדות בראותו את כ"ק אדמ"ר. הלה קיבל התקפת לב על אתר, ואושפז בבית הרפואה. הוא רצה לצאת

לערב של יחידות פרטית אך הרופאים לא הרשו לו בשום אופן, והצטער במאד. כ"ק אדמור"ר שלח לו סידור עם ח"ק והורה לו לעסוק במבצעים בין המאושפזים וכך עשה. כשיצא הצטער במיוחד שלא נכנס ליחידות ואז כתב לו הרב: "הרי השתתף בהתנועות, והתנועות הרי זו יחידות אלא שבמעמד כמה וכמה מישראל, וק"ל בטח קיבל הסידור. מצו"ב לצדקה, אזכיר עה"צ".

בקבוצה הראשונה השתתף בחור שקט אך רחוק עדיין מיהדות. כשנכנס ליחידות אמר לכ"ק אדמור"ר שיש לו חברה נכרית ל"ע וחושב לשאת אותה. ענה לו כ"ק אדמור"ר: (העתקה מפי הטייפ בערך - תרגום מאנגלית) "עניני בריאות וגשמיות אי אפשר לשנות. שניהם ירושה מדורות לנשים. זה גם מוסכם ע"י מדע, בפועל, ודתינו הוא גורם שמשפיע בחיים. עפ"י הסטאטיסטיקה [נישואין כאלו] הם מקור לקטטות תמידיות וגם סכנה לנשים. אם א מרגיש שהשני רוצה לאבד א"ע לדעת מקובל בכל העולם לעשות הכל כדי למנוע זאת, ואפילו יגיד קיבלתי ע"ע, נארמלי שכל אלו שמסורים לו עושים הכל כדי למנוע זאת. וכאן אין זה אסון רק לשעה [ככהתאבדות] אלא calamity (אסון) לנשים רבות - יה"ר שהש"ת יברך אותך ואתה ש"כ"א ימצא את הperson [חזיון] הטוב, ואז שניהם יהיו מאושרים. שלא יהיה לך שייכות אתה לא עתה ולא אח"כ, וללכת מחיל אל חיל, והעניק לו דולר" כדי לעזור לשבור הענין".

הדפסת ספרי תניא וספרים נוספים בלע"ז

כשהודיע הריד"ו בחודש אלול תשמ"א, על העיר ריסיפי שבה התגוררה קהילה יהודית בשנים קודמות ועל הדפסת ספר התניאים שם (בפורמאט הכי קטן בעולם), וגם בפאראגווי, וגם להדפיס תהילים קטן באותו גודל, השיב כ"ק: "חסכמה להדפיס התניא ברעסיפי ופאראגווי (באם יש יהודים שגרים שם) באם בטוח שיוכלו לקרות בו, אז להדפיס התניא וכן התהלים".

בתשמ"ג קיבל רשות להדפיס התניא בפעריו ועקואדור, וכן עשה ונשלחו לכ"ק אדמור"ר. ספרי התניא הגיעו בין ס"ו לכ"ף באב תשמ"ג וכ"ק הביאם להתנועות ש"פ עקב (וכ"ף מנ"א) דיבר ע"כ ברבים ומצו"ב, וכן זכה להתייחסות במכתב ע"ז ומצו"ב.

בתשד"מ ביקש רשות להדפיס תניאים בסורינאם וכמה עיירות קטנות בבוליבי אך ציין כי לפי ידיעותיו יש שם רק יהודי או שתיים. ואכן לא קיבל מענה זמן רב. לאחר שיחת הרבי לצבאות השם באור לוי חנוכה תשד"מ אמר

הרבי למזכיר ר"ל גרונער "עתה יש לי כבר תשובה (לוייטמאן)" הרב ווייטמאן הדפיס, איפוא, תניאס בגויאנה הצרפתית וכן ההולנדית (סורינאם) כנ"ל, בהגיע א: מתלמידיו לשי"פ פקודי, פי שקלים לכ"ק אדמור"ה באמצע ההתועדות קרא לו כ"ק בפתאומיות ונתן לו בקבוק משקה על הדפסת התניאס כ"ק אדמור"ה אמר שיחה על הענין ומצור"ב וגם כתב ע"ז במכתב ומצור"ב.

בתש"ד"מ זכה אבי החתן לתרגם ח"ב של התניא בפורטוגזית (יחד עם שילה שאמע) וע"ז ענה הרב: "נת' ות'ח ות'ח אזכעה" צלכל הנ"ל ויבש"ט". וע"ז שעברו מומחים על הספר: "כנדש ונכון מאוד".

מוסיף ומספר אבי החתן בעוד עניני דפוס:

על תרגום והדפסת מאמר באיני לגני תש"י: "יבר באיזו מדינות מדברים בפורטוגזית ולשלוח דוגמאות לשם, נת' ות'ח דובר בעתו - בסמיכות לר"ח אלול (ר"ת אני לדודי ודודי לי) החודש דאיחולי כר"ח טובה, אזכעה" צ" (אלול תש"מ)

על הדפסת עלון נגד המסיון (אנטי שמד): "נת' ות'ח דובר בעתו עשית קרוב המאור אל הניצוץ, אזכעה" צ" (תשרי תש"מ)

על תרגום לימוד ותורת החסידות: "כמונן ע"י מומחים, ומטעם קה"ת" (שבת תשמ"ו)

מעטת שקיבלו הורי ההתקן

ע ל

הדפסת ספר על חיי הרמב"ם: (בעיקר) לקהלת היהודים, ועל תפלת הרופא המיוחסת לרמב"ם: "ידימים בחוספה שיש דעות שונות" (אלול תשמ"ה)

על תרגום מכתבי כ"ק אדמו"ר על אמונה ומדע ע"י עו"ד מאנ"ש ובדיקת מבינו דבר וכו': ע"פ הנ"ל הסכמתו וברכתו הק' להדפיס מכתבים אלו לפורטוגזית" (חשוון תשל"ט).

על תרגום והדפסת הספרים "כה עשו חכמינו" לנוער "זיהא (בהצלחה רבה), אזכעה"צ" (אדר תשמ"ו).

שליחות לרוסיה

כבר בשנת תשל"ו בחרותי, ביקשתי רשות מהרבי לנסוע בשליחות לרוסיה, אך תשובה חיובית בפועל מכ"ק אדמו"ר קיבלתי רק בתשמ"ג, לנסוע עם רעייתי תחי' לימים נוראים מטעם "עזרת אחים". לפני הנסיעה הוציא כ"ק אדמו"ר לנו 188 וכתב: "לחלק שם בכסף המדינה, ולהחליף באופן רסמי".

גם בעת התועדות ש"ק כ"ה אלול תשמ"ג נתן לי בהתאמות בקבוק משקה וקרא: "ישנו פה א הנוסע מעבר לים".

באותה עת היתה תערוכה בינלאומית של ספרים במוסקבה והי שם אחראי מטעם קה"ת ושאל את כ"ק אדמו"ר האם מותר לו להתעסק בהפקה, שיעוריו וכי והיה המענה: "הרי נוסע בתור ב"כ קה"ת ומל"ת, יתעסק ע"י חוק המותר שם, והשאר שייך לאלו דאג"ש (הטוריסטען)

הנסעים לשם וכו' והכוונה היתה אליו, וכך עשינו.

בשבת תש"ה קבלתי הסכמת כ"ק לנסוע שוב לרוסי עם השליח הרה"ח צבי שי גרינבלאט מארגנטינה. לפני הנסיעה ביקשנו רשות להשתטח על הזיונים הק שם, ושאלנו על ראסטאו או ליובאוויטש. כ"ק הסכים וציון לראסטאו. בב הנסיעות זכינו להסרטי עשרות מבעל-תשובה מאנשי כשמדברים כביחידות לכ"ק אדמור"ה, וכן מפעולות סתר וכו', וכ"ק אדמור"ה והרבנית הסתכלו בהתרגשות על הסרט.

ביציאה מסס"ד (רוסי) - בנימי מצרים) החרימו מאתנו השוטרים הקומוניסטים שבשדה תנופה ביצעל דא"ח חשוב שקיבלנו משי"ב של הרי"י גייקובסאן בריגה כמובן הצטערנו במאוד, בדרך לא דרך סיכנתי עצמי והצלחתי להוציא אותו חזרה מידי הטורפים וז"ה הגיע לידי כ"ק אדמור"ה. בחזרתנו כשכ"ק אדמור"ה קיבל הדוח, ונדע לו על השתלשלות הענין, כתב לאבי החתן בהז"ל: "הררי"ד שי ווייטמאן, הדרי"ח מכ ופ"ג נת ות"ח, ות"ח מיוחד על הביכל דא"ח פדיון שביים וכו' וכו'. אזכיר עה"צ

ויבש"ט, לצדקה (החילוף) בעירו.

בכל נסיעה כמוזן הגיעו הרבה בקשות לכ"ק מקהל אנ"ש דשם ובפרט מהעסקנים, וכ"ק היה מתייחס לכך, להלן כמה דוגמאות: לעסקן שהכפיל והדפיס בכתר כמה עניני יהדות האם ימשוך בזה עקב הסכנה, ושמתכה לתשובות מ"ק אדמ"ר: " **כדאי להמשיך בזה, ורובם הגדול - לא היו שאלות כ"א בקשות ברכה ועניתי.**"

לעסקן שחיסר תקיעת שופר: " **לימוד דא"ח ע"ד תק"ש.**"

לעסקן שחי בדוחק ומקבל כספים לפעולות האם מותר להשתמש לחינוך בנו וכו': " **מותר להוציא מכספי צדקה בשביל הוצאות בנו הקטן.**"

לא שמתקשה בלימוד תורה: " **הרי הכבט יגעת ומצאת.**"

לא שמהסס אם הוא ראוי ללמד תלמידים שחיטה: " **מבבר עניתי - ונהגו כן במועל - כהוראות הרב דווארקין שליט"א.**"

לעסקן שמפחד שיהרסו ביה"ח בקובנה ורוצה לפנות קברו של הר"ג ר' יצחק אלחנן ספקטור ע"ה: " **יבקש את הרמ"א ש" שידבר בזה עם הרב טייץ שי המתעסק בכיר"ב.**"

על דו"ח מפורט מנטיעה לרוסי מיד בפתיחת שערי המסך (הפרסטריוקה) עם נדיב גדול וציר

מעגת אחים. "נת" ות"ח ותהא מעולה נמשכת ובהוספה והומ"ג כתינת כח דרו"ל וברכתם דכל המוסף מוסיפים לו, ובמיוחד ברכתו דהקב"ה שתוספתו מרובה כו'. והומ"ג דפס"ד תורה שימים אלה יהיו לששון ולשמחה ולמועדים טובים, כמים התוספתא תענית והרמב"ם שם אזכעה"צ".

באמצע הדו"ח כ"ק הרבי מתח קו תחת המלים (הליטאים הראו לנדיב בנינים ויקים בהם חושבים לעשות) ואנו הראנו לו אלפי ילדים במעמסם ב"ס. ד"י מעמסם וכו' והוסף: "נת" ות"ח על הדו"ח המצור"ב ויקיים בו ובחבריו הנ"ל מי שיש לו ת רוצה ת"ת וכו' (וסמן בחץ לשורה הנ"ל). (תמוז תנש"א).

על בקשת הנדיב שכ"ק אדמור"ר יתן לו מכתב עבור גביר אחר והוא ידבר אתו ע"ד רוטיה וכו'. "אז ישאלוני **בצדק** למה לא כתבתי עדי"ז **בעבר** וכו'. 1. והעיקר הנ"ל אינו זקוק אלי שאסבירו גודל היהדות וכו'. 2. כמו שהוא אין זקוק לזה ואדרבא מעורר אחרים וכו'. 3. ת"ח על הפ"ש מאתכ"י שליט"א וגדול לאין ערוך ערודם וכו'".

על השאלה אם אפשר להוציא א' מאנ"ש משם (שהוריו קומוניסטים) ע"י חתונה רק "מטעם" (-) פיקטיבית: "שאלה לרב מורה הוראה" (אלול תשמ"ה).

שליחויות לפאראגווי

לפסח תשמ"ז עפ"י בקשת הקהל באסונסון בית פאראגווי שלחתי שני בחורים לחגה"פ. לערוך להם הסדרים וכו', גם קבלתי מצות מיד כ"ק אדמור"ר עבורם הקהילה שלחו מכתב תודה וגם כתבו שמעוניינים בא שיבוא קבוע מטעם חב"ד. שלחתי מכתב הנ"ל לכ"ק אדמור"ר, לל"ג בעומר קבלתי מכתב מכ"ק ובכ"ק הוסף: "בנוגע לפאראגווי עפ"י כתוב יתעניין בנוגע לשליח לשם". ומצ"ב

התחלתי שיחות עם הקהילה וגם ביקורים הרבי ענה לי ע"כ: "אזכעה צ' לבשר'ט בכל הנ'ל".

כשהמרמ נהיה יותר רציני הורה לי כ"ק: "בעניני צבור הנ'ל בהתייעצות דעסקני חב"ד שיחיו, אזכעה צ' להצלחה רבה בהנ'ל והמ'ג המלך בשדה". ואכן העברתי הענין להמל"ח (להרב קולטארסקי ש"י) שדאגו לכך, וב"ה היום יש שליח קבוע שם (מקום שלא היה רב במשך 80 שנה).

בעניני הפרט והכלל

על החלטת רבני ס. פאלאו לא לערוך חו"ק אם הסעודה אינה כשרה, יחד עם הרה"ג ר"ע יוסף ש"י וחתמת כולם בצירוף המודעה: "נת' ת"ח ודבר בעתו - בחדש כסלו - הוא חודש הגאולה, וכימים שבין י"ט כסלו - וחזונה. אזכעה צ' (כסלו תשמ"א)

על ארגון "תפלה קצרה" בבתי הספר של נכרים בפאלו לאור קריאתו של כ"ק וכו': "הם קטולים קנאים ויש חשש שיכריחו ח'ו אותו האיש וד"ל" (שבט תשמ"ג)

על פתיחת יותר שיעורי לימוד יומיים לסטודנטים ומקורבים: "נכון הדבר, הימים ושעות באופן דבסיון ולקבוע סופית לאחר חג"פ".

האם להעניק לזה שם 'כולל לסטודנטים'? העביר קו על תיבת לסטודנטים וכתב: "תפארת בחורים" (שבט תשמ"מ)

על ארגון פגישה לאומית עם צעירים/ות מכל בראזיל במשך ג' ימים בפאלו עם תכנית מלאה וכו': "נכון הדבר".

האם להמשיך לבקר ולתת שיעורים באוניברסיטאות, שכן הצעירים מגיעים כבר לבית חב"ד 'כדאי להמשיך בזה (ע"פ חלקית)'.
בשבת תשמ"ז: על כתיבת קצת הרגש של יאוש מצד עומס העבודה, חוסר כוחות אדם ומן למשפחה וללימוד בעצמו, ואיך לשלב ומה לעשות: "לדבר השלוחים שי' בעיות ע"ד הנ'ל (ולפלא שחושבן ליוצא מן הכלל, ואדרבא) יתעץ עמהם מה ואיך עשו בפועל והצליחו, ויצליח אזכעה צ'".

מיון תשמ"ח: על השאלה האם להכנס קצת יותר לענין הכשרים (ע"י משגיחים) וכו': "למה לו זה!! ובפרט שאינו ברובם ככולם דחב"ד?" [שנים לפני ז' כבר ענה כ"ק לא: מאני'ש דכאן: "כמוכן אין ענין בית חב"ד להשיג גבול ופרנסת רבני העיר ע"י נתינת הכשרים וכיר"ב" (חשוון תשמ"מ)]

מנחם טענדל טריאוטסטאן
ליובאוויטש
700 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י. 11231
493-9200

בית, וכו' אילול, מיטמייט
ברוקלין, נ. י.

הרמיה הווי"ח אייז גוי'ט עוסק בצי"ג וכי
מזוי' יוקט דוד שי'

שלוש וברכה
מזוי' קבלה הכי, הדיימיס וכו', וכו' וכו'
ולקראת השנה המושם, הנאם עלינו ועל כל ישראל
לעובד ולברכה, הנני בזה להנניע ברכתי, לו ולכל אשר
לו, ברב כתיבה וחסידות טובה למנה טובה וממוקם
בחסידות וברוחניות.

בברכה
אברהם רבי
אברהם רבי

מנחם טענדל טריאוטסטאן
ליובאוויטש
700 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י. 11231
493-9200

בית, וכו' וכו' וכו',
מיטמייט, דום המולדות האריי וכו'
מיטמייט, ברוקלין, נ. י.

הרמיה אייז גוי'ט עוסק בצי"ג וכי
מזוי' יוקט דוד שי'

שלוש וברכה
מזוי' קבלה הכי
ויחיי' שאינינו טעמים יסלא השלוח לבבו לעונה
בגוי'.

הייב טעמי יקראנבע רעזן על תיון תי',
בברכה
דובי טי' וכו' וכו' וכו' וכו'
מזוי' וכו' וכו' וכו' וכו'
מזוי' טעם כולו.

מאירועי חודש תשרי ה'תשל"ג כפי שתוארו בכתב ע"י אבי הכלה הרה"ת ר' יצחק רסקין (בהיותו בגיל 11)

ר' י"ד תשרי ערב סוכות:

כשהרבי הגיע נכנסו האורחים שהגיעו מא"י, לחדר אד"ש, ואמר ברכה. אחר-כך כל אחד בחר הדס בשבילו. והרבי מסר את האתרוג ולולב להזוכים בגודל ובשביל כפי"ח ונה"ח נתן ד' מינים.

סוכות שבת:

באותו יום ראיתי איך הרבי נוהג לברכת כהנים. בשמונה עשרה מרחיקים כסאו מהשולחן אצל [קירוב ל] הכסאות וקודם "מודים" הולך משלחנו אל הכסא ועומד אחרי הכסא וכל הכהנים עומדים מסביב לו וכשמחיל הכהן "כהנים" מניח הטלית על ראשו וכשגומרים "ברכת כהנים", אחרי קדיש, אומר "ישר כחך" לכולם והולך [חזרה] למקומו.

יום ראשון ב' דחה"ס

אד"ש בא ב' 9 לערך ולקח האתרוג ולולב ונכנס לסוכה ואחרי זמן מעט פתח הרבי את דלת הסוכה ונכנס מאיר הארליג ולקח האתרוג ולולב והחלו לברך כל הקהל. אחרי התפלה אד"ש נכנס לסוכה והיה המכסה על הסוכה ואד"ש הסתכל ע"ז. מיד נגשו בחורים והורידו את המכסה ואד"ש חיכה עד שיגמרו.

יום שני י"ז תשרי א' דחומה"ס

מנחה 3:45 למעלה מכיון שלמטה היה כינוס שנתי של צא"ח. ב' 7:30 לערך נכנס הרב ר' שמחה אלבערג (מ"אגודת הרבנים" ועורך הפרדס), מעריב למטה ב' 7:50, אד"ש נסע הביתה בשעה 9:00

יום שלישי י"ח תשרי ב' דחומה"ס

אד"ש בא ב' 8:30 לערך, מנחה למטה ב' 3:45, מעריב ב' 7:30.

יום רביעי י"ט תשרי ג' דחומה"ס

בצאתו ממעריב אמר להר' חדקוב שיודיעו שכולם ילכו לשמחת בית השואבה אשר בה ידברו החכמים [יוצאי גרוזי, שיצאו משם לא מכבר והגיעו לתשרי לשהות במחיצת אד"ש] שתהי

בסוכת 770.

יום חמישי כ' תשרי ד' דחומ"ס

באחד אחר חצות הלילה, אד"ש ירד לומר תהלים להושר.

יום ששי הושר כ"א תשרי

אחר התפלה אד"ש נכנס לסכתו והתחיל לחלק לעקאח לאלו שלא קבלו בעי"כ וכן נגש שוטר יהודי שעמד ע"י 770 ואד"ש מאוד חיך אליו ואמר לו שנה טובה באנגלית. מנחה למעלה 3.45.

שמיני עצרת יום שבת קודש כ"א תשרי

ליל שבת שמע"צ. בשבע וחצי התפללו ערבית קודם ערבית התחיל הרבי לנגן הנגון של אביו ז"ל והיה מוחא כפים. לאחר ערבית ושמחת בחגך, ובשעה תשע התחילו לכבד פסוקי אתה הראת וחזרו שלשה פעמים פסוקי אתה הראת. והרבי היה אומר פסוק ראשון ופסוק אחרון לפני שהתחילו לכבד התחיל הרבי ואחרי כל פעם שאמר "אתה הראת" הסתובב הרבי והיה מנגן נגון ומוחא כפים. בין השאר הרבי אמר שהמונה על השלוחים שנסעו אימר פסוק "מלכותך וכו'".

הקפות:

הקפה ראשונה אד"ש רקד עם רש"ג וידו של רש"ג היה על הכתף של הרבי והרבי שם ידו על יד הרש"ג. אח"כ נתנו הקפה ליהודי רוסיא ואד"ש אמר שגם הילדים ילכו בהקפה וירקדו. ואד"ש שאל היכן ד"ר דובקין (קרובו של הרבי) ואד"ש הסתכל כל הזמן אם הוא כבר נמצא והרבי היה מאוד בשמחה בהקפה זו. ובשאר ההקפות כיבדו את האורחים אחרי ההקפות אמר הרבי שלש פעמים "גוט יום טוב" וכולם אחרי ואח"כ אד"ש יצא עם הנגון ושמחת.

בשמי"ע בבוקר לא עושים הקפות כרגיל.

שמחת יום ראשון כ"ב תשרי

ב 7:30 התפללו ערבית וניגן קודם מעריב ניגון של אביו ז"ל. לאחר ערבית "ושמחת" כמו בשמע"צ. ב 8:45 היה צריך לידת הרבי לפאבריינגען ולפועל יד שלש עשרה רגעים קודם תשע, הרב טעלישעווסקי הודיע בשם אד"ש כרגיל שכל אלו שלא עשו קידוש שיעשו קידוש, והודיע כמה פעמים ולא אמר בדיוק מה שאד"ש התכוון, אז אמר אד"ש שמודיעים בשם הרב טעלישעווסקי שידוע התקנה של הרבי נ"ע שכל אחד צריך לעשות בעצמו קידוש בשמחת מי שאינו יכול ישמע מאחר, נעמד הידשל שיפירין והחל לעשות קידוש בשביל להוציא את אלו שלא עשו. לפני שהתחיל אמר אד"ש בקול רם "שא שטוילען" באמצע הפאבריינגען אד"ש אמר לילדים שיעמדו ויאמרו לחיים. בסוף השיחה אד"ש אמר שכל אלו שהלכו לשליחות לשמוח יהודים בהקפות לפני הפאבריינגען שיאמרו לחיים וגם אלו שלא הלכו ג"כ יאמרו לחיים ואני הקטן בתוכם. אד"ש אמר שכל אלו שעדיין לא אמרו שנים מקרא ואחד תרגום על פרשת ברכה יאמרו עכשיו זה אחד מהטעמים שעושים הפסקה מהפאבריינגען להקפות. הפאבריינגען הסתיים רבע לשתיים עשרה

הפארבריינגען היתה משך שתי שעות וחמישים ושבע רגעים.

בשתיים עשרה לערך בא הרבי להקפות והחל לשיר קודם הקפות הגנון של אביו ז"ל ועשה מאוד [להגברת השירה] עם הידים והיה מאד בשמחה ואח"כ מכרו את פסוקי אתה הראת שלש פעמים. וכבדו את אד"ש כל הפסוקים של אתה הראת הראשון ובאתה הראת האחרון כבדו אג"ש כל אחד את חברו, הבחורים של אמריקה קנו בשביל הרב ר' מענטליק ושל צרפת בשביל ראש הישיבה שם הרב ר' יוסף גולדברג וכו' ובאמצע הגיעו חברי הקונסוליה הישראלית ואד"ש נתן לכל אחד מהם את ידו ונתנו להם ג"כ לחיים. וכן היה ג"כ אחד שהוא משותק על רגלו ובקושי הלך (נשאר עד אחרי שבת בראשית) אד"ש נתן לו ידו ואמר לו ... וקרבו מאוד. אח"כ קנה אחד מראשי הקונסוליה מרדכי בר ששת פסוק באלפים \$ והוא כיבד את אד"ש. ואד"ש אמר את הפסוק, לאח"כ הודיעו שאד"ש קונה פסוק בשביל כל אנשי הקונסוליה בשביל כל אחד לבד פסוק ואמר כל אחד פסוק אחרי כל אתה הראת אד"ש הסתובב והחל לשיר וכן אד"ש היה הוקד עם רש"ג כמו בשמחה צ' הקפה ראשונה ואחרונה ובהקפות כיבדו ג"כ את אנשי הקונסוליה, בהקפה הרביעי עשה חזק מאד עם הידים והיו כאלו שנטקו את הס"ת שאד"ש מחזיק ואד"ש אמר להם איבער א יאר ווייטער בערל לוי ישב תחת השלחן אד"ש התכופך ונתן לו לנשק הס"ת וכן אד"ש ניגש לילד מ... ואמר לו באנגלית שנישק את הס"ת ואמר לאביו שבשנה הבאה יהיה יותר טוב (ג"כ זה באנגלית) בסוף ההקפות אמר אד"ש שלש פעמים: "גוט יום טוב" וכולם ענו אחרי ההקפות נגמר ב 3:30 והיתה משך שלש שעות.

בשמחת תורה בבוקר ירד כ"ק שליט"א לתפלה ב 10:00 ומיד החל לשיר ניגון של אביו ז"ל ומחה כפיים. אתה הראת הראשון, מכרו 4.000 \$ וההכנסה היתה עבור ישיבת תומכי תמימים ואד"ש אמר את הפסוקים אח"כ מכרו הפסוקים ונברכו וכו', הנני מביא וכו' לבסוף מכרו את הפסוק בך ה' חסיתי והרבה אנשים קנו בצירוף וכבדו אד"ש ואמר אד"ש את שלשת הפסוקים הראשונים. בהקפות אד"ש רקד עם רש"ג ובקריאת התורה אד"ש היו פניו נגד הקהל ובעליה א' אמר אד"ש שכל הישראלים יעלו, ואד"ש ביקש שיכריזו (והיה רעש גדול ואמר אד"ש בקול רם שלשה פעמים "שא שטילענ" וכלם אחריה שכל אלו שמחזיקים יום א': חג שעלה אחד מתושבי המקום והשאר יצאו על ידו. חתן תורה קראו להרה"ח הר' שמואל לויטין, וחתן בראשית קראו לאדמו"ר הקודם בשמו ושם אביו והרבי בשמו (לא כמו תמיד אדמו"ר) ושם אביו ובזמן שעלה הרבי כשאמר הברכה לפניה ולאחריה ובזמן הקריאה היה רציני מאוד ומפטיר קבל הר' זאב קאזארנאוסקי אשר ביום זה יש לו יארצייט ב4:45 לפני שאד"ש בא מביתו רקדו הבחורים בפרוזדור אז אד"ש כשבא עשה עם ידו שישירו יותר. וכשהודיע הגבאי הרב משה פנחס הכהן כץ אחר תפילת מוסף שמנחה יהי ברבע לשש אד"ש כנראה לא שמע כ"כ בטוב ושאל נאך פארז לפני שאד"ש נכנס למנחה למעלה הבחורים החלו לרקוד "על הסלע הרך" וכשנכנס עשה עם ידו והיה מאוד בשמחה ועלה על כסאו ורקד ומחה כפיים.

אד"ש ירד להפארבריינגען ב6:30 ואד"ש אמר שעי" מחיאות הכפים יש התחברות של חסד וגבורה מכיון שימין מקרבת (חסד) ושמאל דוחה (גבורה) וכשמוחים כפים מתחברים ואחרי שיהא זו שרו האפ קאזאק ואד"ש מחה כפים וכולם מחו כפים... באמצע ההתוועדות בא שאקי (שהתפטר בה"ק מר"כנסת" בגלל אי תיקון "מיהו יהודי"), אד"ש קם מכסאו קצת וחיך אליו ועשה עם

ראשו והוא נתן את ידו לאד"ש. אח"כ אמר אד"ש שישירו שיר משם... והר' משה טלישבסקי החל לשיר שיר מגוויזיא בעזרת החכמים הקהל מזה כפיים. ובאמצע הפאבריינגען אד"ש אמר בקול "שא שטילער". אד"ש נתן בקבוק משקה לחר' קאוארנאווסקי ושיחלק למסובים והוא נתן לשאקי ואמר לחיים לאד"ש ואד"ש חייך אליו הפאבריינגען נגמר ב2:30. אחר חצות. היו תשעה שיחות ומאמר עם נגון שהתחיל במלים... להבין ענין של שמח"ת: אחרי ברכת המזון התפללו ערבית למעריב אמר אד"ש קדיש ואחרי ערבית עשה אד"ש הבדלה ואחרי הבדלה התחיל לחלק כוס של ברכה, לעסקנים למקורבים וכו' אד"ש נתן להם בקבוק משקה קטן. ובכל זמן שחילק כוס של ברכה היו מנגנים ניגונים ולפעמים עשה אד"ש עם הידים שישירו יותר ולפעמים דאג שיצפצפו [ש"רקות] ע"י שישים אצבעתיו בפיו. אד"ש גמר לחלק ב3:00. ארבע לערך והביאו לו כסא וברך ברכה אחרונה ויצא בנגון כי בשמחה:

יום שני כ"ד תשרי אסרו חג

אד"ש נכנס לקריאת התורה ונשאר עד אחרי התפלה בכדי לומר הקדישים. מנחה ב2:30. היה יחידות בלילה זו. מעריב ב 9:30 יחידות נגמר ב7:40. בוקר. הרבי נסע הביתה ב9:00 לערך בבוקר.

יום רביעי כו תשרי

היה יחידות בלילה... מעריב ב12:40. היחידות נגמר ב4:30.

יום חמישי כז תשרי

אד"ש נסע לאוהל ב3:50 וחזר כחצי שעה אחרי השקיעה

שבת בראשית

בשמנה וחצי בבוקר אמרו תהלים עם הרבי ובעשר וחצי התחילו להתפלל ובאחת וחצי התחילה הפאבריינגען שהיה ארבע שעות עם שבע שיחות ומאמר "ויכולו השמים" עם נגון. היתה שיחה של מיהו יהודי וגם כן בנוגע לשני הבחורים וגם כן על מה שמבקשים לסלק רב ממשרתו (-כנראה באה"ק) וכן נגשו ארבעה חתנים אחד מהם שמו בנימין יאקובס ועוד אחד שמו שלמה רסקין והגישו לרבי משקה והרבי פתח הבקבוק ושפר' לכוס שלהם ונתן להם הבקבוק וברך אותם. בשש וחצי נגמרה הפאבריינגען והלכו להתפלל מנחה.

יום ראשון ל' תשרי ר"ח חשוון

שחית יצא הרבי לקריאת התורה כרגיל. מנחה בשלש וחצי ירד הרבי למנחה למטה וקודם שגמרו מנחה עלו כל אלו שנוסעים ביום זה וביניהם היו הבעלי תשובה של צרפת והרבי שאל לגראנער מתי נוסעים ואמרו שבחמש ואמר הרבי שהוא יצא כשיסעו ואח"כ נתן הוראות שירקדו בשדה התעופה וינגו ניגונים ואחד מהם יגיד שיחה או בצרפתית או באנגלית ולעשות תמונות ולהכניס לרבי. בחמש יצא הרבי והם רקדו לפניו וכנסו למכונית ונסעו ועשו כמו שצווה ובשעה שבע יצא הרבי כשנסעו.

קשר חם ומיוחד של כ"ק אדמו"ר והגאון רבי שלום משאש ז"ל

אגרות קודש ומכתבים נוספים

"בנועם קבלתי מכתבו מבשר טוב..."

כבקשתו אזכירו ואת משמחתו בעת רצון זו

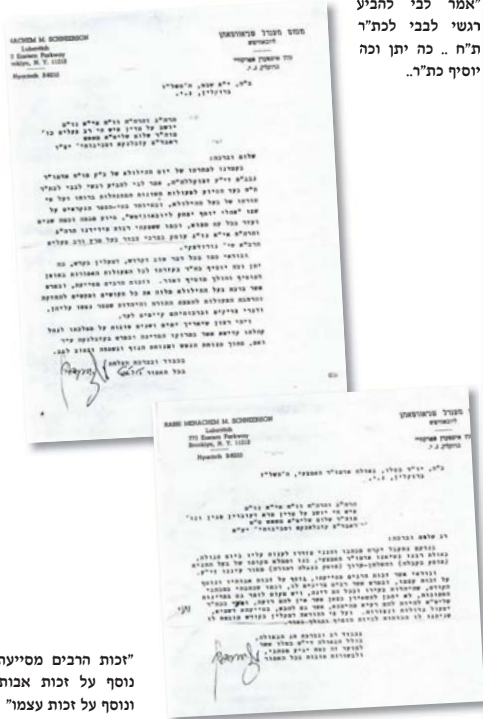
קשר חם ומיוחד של "כ" אדמו"ר והגאון רבי שלום משאש ז"ל

הרבי מאשר קבלת מכתב
הברכה וכן הי"ש

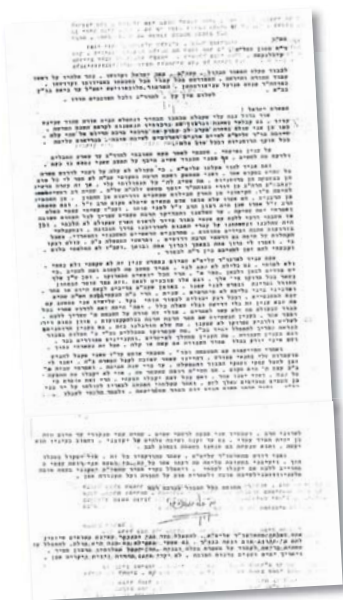

"יוסף חיל לחזק שם
לימוד דבר הוי' ותורתו
והידור קיום מצוותיו...
וזכות הרבים מסייעת"

"אמר לבי להביע
רגשי לבני לכת"ר
ת"ח .. כה יתן וכה
יוסיף כת"ר..

"זכות הרבים מסייעת,
נוסף על זכות אבותיו
ונוסף על זכות עצמו"

מכ' הרב משאש לכ"ק אדמו"ר מ"ח מ"ח תשל"ה (במענה למכתב כ"ק מכ"ח אלול תשל"ד)

"אור גדול נגה עלי מקבלת מכתבו הבהיר ונתמלא הבית אורה מהוד שכינה... אחת שאלתי מאדמו"ר שליט"א. להתפלל בעד בני ובנותי "גם אשת"י וה- יקבל תפלותיו ברצון תמיד"

מכ' הרב משאש לכ"ק
אדמו"ר מכ"ב מ"ח תשל"ז
(בהמשך למכ"ק מ"א שבט
תשל"ו)

"היא העולה למעלת כבוד
המאור הגדול. מבצר עוז
ומגדול. [נרן] [אירן] [פ[אר]
ה[דרן] המפורסם בכל קצו
ארץ וים רחוקים. כהיר
הוא בשחיקים. האדמו"ר
מליובאוויטץ."

מכ' הרב משאש לכ"ק אדמו"ר
מכ"ה אדר תשל"ז

"ס' התניא המתורגם מחדש
לערבית עשה רושם גדול
בקהלתינו. וכל העם לומדים
בו בחשק נפלא. הרב יהודה
ראסקין יצ"ו שעסק בזה
בחישה בחפזיה."

מכתב מז"ט ששיגר בא כוחו של כ"ק אדמו"ר הרב"א גורדצקי להרב משאש לרגל נישואי בתו

מענה הרבי לא' הרבנים שליט"א ב.ס. פאולו

להקס"ד לנסוע ממחנה הטי' - בודאי אין זה אלא בנדר קס"ד בעלמא, שהרי ראינו ורואים במחשך שבתקופתנו ובפרט ביבשת אמריקא (הצפונית וביתר שאת - הדרומית) - כל רב ומודרין רוחני המעתיק מקהלתו - ה"ז מפקיד (במובן רוחני ונפשי) כו"כ משפחות מקהלתו שהושפעו ממנו באופן ישר או עקיף בעקיפין (ע"י ששומעים משכן וכיו"ב אודות פעולתו או דיבוריו וכיו"ב). וה"ז בדוגמת רב החובל של ספינה הנמצאת בלב ים וזעף וגועש נותש אותה ובורח לנפשו וכשמוסר כליותיו מתנורר - מנסה להרגיע את עצמו באמתלא שאין בידו לעשות רבות, שיניח מי שהוא במקומו, שגפשו חשקה בתורה דוקא במק"א וכיו"ב! והמקובל בכל עמי הארץ - ועאכו"כ שהוא הוראת תורתנו הק' - שרב החובל הוא האחרון לעזיבה הספינה, וגי'ז רואים במחשך שהידיעה שכן צ"ל - מעוררת כחות פנימיים ועלמים של רב החובל, ובכו"כ מקרים מציל את הספינה על כל הנמצאים בה ומביאם לחוף בטוח, והנמשל - פשוט ואת כתר'ר הסליחה.

(נדפס באגרות-קודש חכו' בתאריך י"ד מ"ח תש"ל)

Vertical line segment

לזכות

החתן הרב התמים **שמחה לוי יצחק**
והכלה מרת **רחל לאה שיחיו ווייטמאן**

לרגל נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת
יום השני, י"א אלול התשס"ו

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' **יוסף דוד** וזוגתו מרת **אלישבע** שיחיו ווייטמאן
הרה"ת ר' **יצחק** וזוגתו מרת **דבורה זיסל** שיחיו רסקין

זקניהם

מרת **רחל** ווייטמאן

מרת **רחל** ציפעל

מרת **האדא רייזל** רסקין

הרה"ת ר' **שמואל אייזיק** וזוגתו מרת **מרים** שיחיו פאָפּאָק